

შირაკი

SHIRAKI

www.open.ge

გამოცემის 1937 წლიდან
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№41 (9.655)

1-8 ნოემბერი 2014 წელი

ფასი: 50 თეთრი

ყოველკვირაული გამოცემა

ახალი საავადმყოფო-დედოფლისწყაროს

პროექტი მალე რეალობად იქცევა

მძღვანელობამ საავადმყოფოს მზა პროექტი უკვე მიიღო: „ექსპერტიზა გაიარა და გამოგვეგზავნა, რათა გაიაროს შესაბამისი პროცედურები. უახლოეს დღეებში ტენდერი გამოცხადდება მშენებლობის დასაწყებად. ეს არის არაჩვეულებრივი პროექტი, თანამედროვე ტიპის შენობა. თავდაპირველად 15 სანოლიანი იგეგმებოდა, შემდგომ 20 და ამჯერად 25 სანოლიანი და პროექტდა. რისი მიღწევაც გვინდოდა, შევძელით. ორი საოპერაციო ბლოკი ექნება, რაც მნიშვნელოვანია. ვფიქრობ, ეს საავადმყოფო ერთხელ და სამუდამოდ აღმოფხვრის დედოფლისწყაროს ჯანდაცვის სისტემაში არსებულ პრობლემებს. მოგეხსენებათ, დედოფლისწყარო ტერიტორიულად საკმაოდ დიდი მუნიციპალიტეტია და სოფლებიც ორ ნაწილად არის დაყოფილი. ქვედა ზონის სოფლებისთვის დედოფლისწყაროს ცენტრამდე საშუალო მანძილი 50-70 კილომეტრამდეა, ამდენად, როდესაც ადამიანის ჯანმრთელობას ეხება საქმე, ხშირად დრო გადამწყვეტია. საავადმყოფოს უქონლობის გამო ადგილზე სამედიცინო მომსახურებას ვერ იღებდნენ და ამისთვის წნორსა თუ სხვა ქალაქებში უხდებოდათ წასვლა. ეს კი დამატებით თავისუფლებას ამოკლებდა. ამ ფონზე ძალიან მნიშვნელოვანია, გვექონდეს შესაბამისად აღჭურვილი კლინიკა. ახლა მიმდინარეობს მედპერსონალის გადამზადებაც. მოსახლეობაშიც დიდი მოლოდინია ამ პროექტის მიმართ, სოფლებში ყოველი შეხვედრისას ამ საკითხს აყენებენ. ბევრს ეს დაპირება ჩვენი წინასწარჩევნო კამპანიის განუყოფელი ნაწილი ეგონა და ამიტომ, სკეპტიკოსებს მინდა ნარკუდგინო ეს პროექტი, რომელიც მართლა საუკეთესოა და მომზადებული და ყველა დეტალი გათვლილია“ - განაცხადა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა.

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებითა და ადგილობრივი ხელისუფლების ინიციატივით, მალე დედოფლისწყაროს ახალი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი საავადმყოფო ექნება. ახალი ტექნიკით აღჭურვილი 25 სანოლიანი საავადმყოფოს სამშენებლო სამუშაოები 2014 წლის ბოლოს დაიწყება და 2015 წელს დასრულდება. მრავალფუნქციური საავადმყოფოს პაციენტებს კვალიფიციური მედპერსონალი მოემსახურება. დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებლის ნიკოლოზ ჯანიაშვილის განცხადებით, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის ხელ-

ბოსოვთ,კარაბი პაინოდოთ!

გვ. 4

სვლიდაბის ორი წელი

სვლიდაბის 2 წელი

გვ. 2

ჩამი თვალით დანახული სამყარო

გვ. 5

ღარიბაშვილი - ჩართვის მექანიზმის მობილური ოპერატორებისა და სასამართლოსთვის გადაცემას ვენინალმდეგები

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ღარიბაშვილის განცხადებით, მოსმენების კანონთან დაკავშირებით ალტერნატიული ვარიანტის მიერ შეთავაზებული ვერსია სახელმწიფო უსაფრთხოებისთვის რისკის შემცველია. პრემიერის თქმით, ჩართვის მექანიზმი მობილური ოპერატორების და სასამართლოს ხელში არ უნდა იყოს.

„საუბარია იმაზე, რომ ე.წ. გასაღები იყოს ერთი მხრივ მობილური ოპერატორების ხელში, რომლებიც აცხადებენ, რომ არ სურთ მისი ფლობა. მეორე მხრივ, მე პირადად ვენინალმდეგები ამას, რომ ჩართვის მექანიზმი იყოს მობილური ოპერატორების და სასამართლოს ხელში. მობილური ოპერატორები სამივე შემთხვევაში არის უცხოური კომპანიების მფლობელობაში და არც ერთ ქვეყანაში, სადაც სახელმწიფოს ინტერესებს იცავენ, ამგვარი ტიპის მონაცემს არ არსებობს. მობილური ოპერატორი მაშინ შეიძლება მართავდეს ამ საკითხს, თუ იქ დატოვდა მთელი რიგი უსაფრთხოების ნორმები. ჩვენს შემთხვევაში ასე არ არის და სახელმწიფო, ქვეყნის, მოქალაქეების უსაფრთხოებას და სახელმწიფო საიდუმლოებას უცხოურ კომპანიებს და უცხო ქვეყნის მოქალაქეებს ვერ ანდობს. ამასთან, სამართალდამცავებს გართულებული აქვთ ურთიერთობა სასამართლოსთან, ხშირ შემთხვევაში მათ აქვთ წინააღმდეგობები სასამართლოდან რადგან მკაცრად დასაბუთებულ შემთხვევებშიც კი ვერ ახერხებენ ნებართვის მიღებას, აქედან გამომდინარე, ჩემი შეფასებით, ეს გამოიწვევს სრულ კოლაფსს და სისტემა იქნება პარალიზებული“, - განაცხადა ღარიბაშვილმა.

კამპანიაში „ეს შენ გეცხება“ შემავალმა არასამთავრობო ორგანიზაციებმა პარლამენტში ფარულ მოსმენებთან დაკავშირებით საკანონმდებლო ინიციატივა დაარეგისტრირეს. კანონპროექტის ალტერნატიული ვერსია ე.წ. გასაღების სასამართლოსა და სატელეკომუნიკაციო კომპანიისთვის გადაცემას გულისხმობს. არასამთავრობო ორგანიზაციები კანონპროექტის განხილვის გადავადებას ეწინააღმდეგებიან. ისინი აცხადებენ, რომ შს სამინისტროს ე.წ. გასაღების დათმობა არ უნდა და სურს შეინარჩუნოს პირდაპირი წვდომა მოქალაქეების პირად მონაცემებსა და კომუნიკაციებზე.

პრეზიდენტმა ფარულ მოსმენებთან დაკავშირებულ კანონს ვეტო დაადო

საქართველოს პრეზიდენტმა გიორგი მარგველაშვილმა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ კანონში განხორციელებულ ცვლილებებს ხელი არ მოახწერა. პარლამენტის მიერ 30 ოქტომბერს დამტკიცებულ კანონპროექტს, რომელიც თებერვლამდე საგამოძიებო ორგანოებს საშუალებას აძლევს კვლავ ჰქონდეთ პირდაპირი წვდომა სატელეფონო მოსმენების მონაცემებზე, პრეზიდენტმა ვეტო დაადო.

„საზოგადოებაში კონსენსუსია იმასთან დაკავშირებით, რომ ამ საკითხზე პოზიციას უნდა იქნას ჩამოყალიბებული და ჩვენ უნდა გადავიდეთ თანამედროვე დემოკრატიულ ფორმაზე სპეცსამსახურების ფუნქციონირებისა. 2012 წელსვე დაიწყო ამ საკითხზე მუშაობა და მივესალმები იმ კანონს, რომელიც მიღებულ იქნა აგვისტოში, თუმცა ბევრი დეტალი ამ კანონისა არ დარეგულირებულა, უმნიშვნელოვანესი თემები დღევანდელი დღისთვის გადაიდო. ამ გადადებას მოყვა კიდევ ერთხელ 1 ნოემბრიდან გადადება რაღაც დროით. ეს ტენდენცია პირველი არ არის ჩვენს ახალ პარლამენტში და ბევრად უფრო გონივრულ რეჟიმში უნდა იქნას გადატანილი ეს ტენდენცია, ბევრად უფრო სწრაფად უნდა ვიღებდეთ იმ კანონებს, რომლებზეც სრული კონსენსუსია. კანონები, რომლებიც უკავშირდება დემოკრატის, ადამიანის უფლებებს, უსწრაფეს ვადაში უნდა იქნას მიღებული. ამდენად, მოუწოდებ პარლამენტს, რაც შეიძლება მაღე მიიღოს ეს კანონი და გააკეთოს მთავარი, ალად გინოს ნდობა სახელმწიფოს, აღმასრულებელ სტრუქტურებსა და საზოგადოებას შორის. ნდობის აღდგენა პოლიტიკოსებმა უნდა დაიწყონ, ამ არგუმენტაციით ვადავ ვეტოს ამ კანონს და იმედი მაქვს პარლამენტი გაიზიარებს ჩემს პოზიციას“, - განაცხადა მარგველაშვილმა.

ვეტოს დადების გამო, ხვალისთვის შს-ს ოპერატიულ-ტექნიკურ დეპარტამენტს ფარული მოსმენ-მიყურადების და ასევე კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელი ინფორმაციის შენახვის კანონიერი უფლება აღარ აქვს. ძალაში დარჩა პარლამენტის მიერ აგვისტოში მიღებული ნორმა, რომლის მიხედვით, შს-ს „ოტო“-ს სამსახურს 2014 წლის 1 ნოემბრამდე აქვს კავშირგაბმულობისა და კომუნიკაციის ხაზებიდან და მათი შემართობებიდან, სერვერებიდან, ბაზებიდან, კავშირგაბმულობის ქსელებიდან, კავშირგაბმულობის სხვა საშუალებებიდან ინფორმაციის რეალურ დროში მოპოვების ტექნიკური შესაძლებლობების გამოყენების, სათანადო აპარატურის და ტექნიკური მონაცემების განთავსება-მონიტორინგის უფლება.

პარლამენტის მიერ გუშინ დამტკიცებული კანონპროექტით კი, სამართალდამცავებს ამის უფლება 28 თებერვლამდე მიეცათ. ამავე დროში პარლამენტს უნდა მიეღო კანონი, რომლის მიხედვით განისაზღვრება, ვის ხელში იქნება ელექტრონული კომუნიკაციის კომპანიების მიერ განხორციელებულ საკომუნიკაციო ინფორმაციაზე წვდომის ტექნიკური შესაძლებლობა — ე.წ. გასაღები და ასევე, სად, რა ვადით და რა მოცულობით უნდა ინახებოდეს კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელი ინფორმაცია.

ცვლილებების ორი ნელი

ყველა შედეგი, რასაც აქამდე მივალნით და რასაც უახლოეს მომავალში მივალნით, ჩვენი ქვეყნის თითოეული მოქალაქის თავისუფლებისა და ღირსებისთვის გვინდა, - საქართველოს პრემიერ-მინისტრი საზოგადოების წინაშე ორნლიანი საქმიანობის ანგარიშით წარსდგა.

ირაკლი ღარიბაშვილმა ორი წლის განმავლობაში თითოეულ სფეროში მიღებულ წარმატებებზე დეტალურად ისაუბრა და განაცხადა, რომ მძიმე მემკვიდრეობის მიუხედავად, უმნიშვნელოვანესი პრობლემები დაძლეულია.

„ორი წლის წინ ჩვენ, ყველამ ერთად, შევცვალეთ ჩვენი ცხოვრება. ამ შემთხვევაში რამდენიმე სიტყვით არ გაგიზიაროთ ჩემი ემოცია, რომელიც 2012 წლიდან დღემდე მომყვება და რომელიც ძალიან დიდ სტიმულს მაძლევს. 2012 წელს მე დავინახე ერთ მუშაობაზე შეკრული საზოგადოება, რომელიც გაერთიანდა ჩვენი ქვეყნის გადასარჩენად, გაერთიანდა დემოკრატიული ღირებულებების გარშემო და არჩევანი ადამიანის ღირსებისა და თავისუფლების სასარგებლოდ გააკეთა - ქართველმა ხალხმა აირჩია ცხოვრება შიშის გარეშე, აირჩია პერსპექტივა თითოეული ადამიანისთვის, ჩვენი ქვეყნის წინსვლა, განვითარება, კეთილდღეობა და საბოლოოდ უთხრა უარი ძალადობასა და უსამართლობას“, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

მთავრობის მეთაური მიიჩნევს, რომ ცვლილებები და შედეგები შთაბეჭდავია.

„და მაინც, ხშირად ისმის კრიტიკა, მაგრამ ჩვენ არ ვაპირებთ ამ კრიტიკის, გამო, თუნდაც სრულიად უსაფუძვლო კრიტიკის გამო, დავიჭიროთ ადამიანები, მათი ოჯახის წევრები, დავამინოთ მათი შვილები და მშობლები, რაც უახლოეს წარსულში, სრულიად სამარცხვინოდ, უამრავმა ჩვენმა მოქალაქემ საკუთარ თავზე გადაიტანა. ჩვენ, განსხვავებული აზრის გამო, არასდროს ხელფყოფთ კერძო საკუთრებას, არ შევიჭრებით ტელევიზიაში და სამაგალითოდ არ დავსჯით ჟურნალისტებს მათი სოუჟეტების გამო. ჩვენ არ ვანამებთ ადამიანებს და ამით არ დავამანტაჟებთ მათ ახლობლებს. ჩვენ არასდროს შევქმნით ჩვენგანვე მართულ ოპოზიციას, საკუთარ, დაქირავებულ ექსპერტებს და ჟურნალისტებს. და ჩვენ ამას არ ვაგაკეთებთ ერთადერთი მიზეზით - ჩვენ ეს არ გვჭირდება! ჩვენ საქმეს ვაკეთებთ ადამიანებისთვის და თუ მათ დაუფარავთ ღირსება, მაშინ აღარაფერი აქვს აზრი ჩვენ აღარასდროს დავუშვებთ შემინებულ და დასტრეგული საზოგადოებას, რადგან თავისუფალი საზოგადოების შექმნას ვუნდობთ ხელს. ჩვენ ადამიანების თავისუფლებას და ღირსებას ვცემთ პატივს! ჩვენ მათთვის ვმუშაობთ და მათ წინაშე ვგვძინებთ პასუხისმგებლობას და ყველა შედეგი, რასაც აქამდე მივალნით და რასაც მივალნით უახლეს მომავალში, სწორედ ჩვენი ქვეყნის თითოეული მოქალაქისთვის, მისი თავისუფლებისა და ღირსებისთვის გვინდა!“ - აღნიშნა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

თუმი მეცხვარეები ცხვრის რეალიზაციაში დახმარებას ითხოვენ

თუმი მეცხვარეები ცხვარს ველარ ყიდიან და მის რეალიზაციაში დახმარებას ითხოვენ. მეცხვარეების თქმით, ადრე არაბები მათგან თოხლს 100-120 დოლარად ყიდულობდნენ, მას შემდეგ კი, რაც გარდაბნის რაიონის სოფელ თელეთთან ტერმინალი გაიხსნა, ცხვრის საყიდლად აღარ ჩამოდიან.

ერთ-ერთი მეცხვარე გელა ფილიძე ამბობს, რომ აღნიშნულ ბიზნესში ადგილობრივი აზერბაიჯანელებიც ჩართნენ, რომლებიც ერთ სულ ცხვარს მათგან 100-120 ლარად ყიდულობენ და არაბებზე 100-120 დოლარად ჰყიდიან.

„აზერბაიჯანელებმა ბიზნესი აიწყეს, ოღონდ ჩვენს ხარჯზე. არაბებსაც ხელს აძლევთ ასეთი ვაჭრობა, რადგან ისევე ფასში ყიდულობენ ცხვარს და ტრანსპორტის ხარჯიც არ აქვთ. აზერბაიჯანელები ჩვენამდე არ უშვებენ არაბებს, რათა თავად იხირონ, ჩვენ კი ნაგებში ვართ. ათასობით ბატკანი გვყავს გასაყიდი. ბოლოს, აღბათ, თვენავერის წინ, საუკეთესო, ნარჩევი ბატკანი 150 ლარად გაიყიდა, ადგილობრივმა აზერბაიჯანელებმა წაიყვანეს. ეს იყო და ეს. მას შემდეგ არავინ გამოჩენილა. მწყემსები ერთმანეთს ვუკავშირდებით და ვეკითხებით, მუშტარი ხომ არ გამოჩენილა, მაგრამ უშედეგოდ. რა ვუყობ ამდენ ცხვარს, არ ვიცი“, - განუცხადა ბბნ.გე-ს მეცხვარე გელა ფილიძემ.

მეცხვარეთა ასოციაციის თავმჯდომარის ბექა გონაშვილის განცხადებით, ქართული ცხვრის რეალიზაცია არაბული დღესასწაულების დროს ხდება, თუმცა მეცხვარეებმა კი ამ დროისთვის მიიღეს ცხვრის ჩამოყვანა ვერ მოახერხეს. მისივე თქმით, იმ შემთხვევაში თუ ცხვარს ვერ გაყიდიან, პირუტყვს საკვების დეფიციტი შეექმნება, რადგან წელს გვალვის გამო საძოვრები გადახმა.

„ორი წლის წინ, ქართული ცხვარი 12 ბაზარზე გადიოდა, ახლა თითქმის ყველა დაკარგეთ. წელს, საქართველოში დიდი რაოდენობით სომხური ცხვარი შემოდიოდა და აქედან როგორც ქართული ცხვარი ისე გადიოდა ჩვენს მიერ ათვისებულ ბაზარზე ბევრად უფრო იაფად. თავის დროზე, ჩვენი მრავალი მცდელობის მიუხედავად, ამ ფაქტს სახელმწიფოს მხრიდან რეგულირება არ მოჰყოლია. დროთა განმავლობაში, დაგვრჩა ერთადერთი, აზერბაიჯანის ბაზარი. ქართულ ცხვარზე ყველაზე დიდი მოთხოვნა არაბულ დღესასწაულებზეა, რომელიც მიმდინარე წლის სექტემბერში იყო. მე ამის შესახებ გავაფრთხილე თუმი მეცხვარეები და ვუთხარი, რომ ცხვარი მთიდან ამ დროისთვის ჩამოიყვანათ, რადგან მერე ცხვრის გაყიდვა გაუჭირდებოდათ. სამწიფო წელი იყო. საძოვრები გადახმა და როგორც ვიცი, ცხვარი თუ ვერ გაიყიდა საკვების დეფიციტი იქნება“, - განაცხადა ბექა გონაშვილმა.

პატრიარქმა ყვარელში 10 სასულიერო პირი დააჯილდოვა

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ ყვარლის იოანე ნათლისმცემლის სახელობის ეკლესიაში 10 სასულიერო პირი დააჯილდოვა. ნეკრესის ეპარქიის წინამძღვარი მიტროპოლიტი სერგი ჩქეჭერიშვილი ეპარქიის წინაშე გამოჩენილი თავდადებისთვის წმინდა გიორგის ოქროს ორდენით დააჯილდოვა.

პატრიარქმა ყვარლის იოანე ნათლისმცემლის ტაძრის წინამძღვარს დეკანოზ ბენიამინ ჩხორლოშვილის და ყაზანის ღვთისმშობლის ტაძრის წინამძღვარს დეკანოზ თევდორე ხუციშვილს ორი ჯვრის ტარების უფლება მიანიჭა; ღვთისმშობლის შობის ტაძრის წინამძღვარს დეკანოზ ბადრი არჩვაძეს გაბრწყინებული ჯვრის და მიტრის ტარების უფლება მიანიჭა, ამავე ტაძრის მღვდელმა ავთანდილ ჯავახიანიშვილმა კი გაბრწყინებული ჯვრის და მიტრის ტარების უფლებასთან ერთად დეკანოზის ხარისხი მიიღო; დეკანოზის ხარისხით და ოქროს ჯვრით დააჯილდოვდნენ დეკანოზი რევაზ გელაშვილი, მღვდელი გიორგი ხაჩიძე და მღვდელი მარკოზ სატიაშვილი; ილია მეორემ ნეკრესის მამათა მონასტრის წინამძღვარი ანტონი პავლიაშვილი მღვდელ-მონაზვნის ხარისხიდან ილუმენის ხარისხში აიყვანა, ხოლო მონაზონი თეკლა კამამაძე ოქროს ჯვრით დააჯილდოვა და ილუმენის ხარისხში აიყვანა.

როგორც პატრიარქმა აღნიშნა, ნეკრესის ეპარქიის მიტროპოლიტი სერგის დამსახურებით აღნიშნულ ეპარქიაში სულიერი ცხოვრება უკეთესობისკენ შეიცვალა.

„მოხარული და ბედნიერი ვარ, რომ დღეს ვიმყოფები ამ წმინდა ტაძარში. ეს ადგილი განსაკუთრებულია. აქ მოღვაწეობდნენ ჩვენი დიდი წინაპრები. ჩვენ ჩამოვედით და ვხედავთ რამდენად შეიცვალა აქ სულიერი ცხოვრება ამ ეპარქიაში. მე მინდა მადლობა ვუთხრა მის მალაყოვლადუსამღვდელოესობას, მიტროპოლიტ სერგის ამ დიდი ღვაწლისთვის და მე მინდა გადავცე მას ოქროს წმინდა გიორგის ხატი“, - აღნიშნა კათოლიკოს პატრიარქმა.

სასულიერო პირების დაჯილდოების შემდეგ პატრიარქმა ტაძარში მისული მრევლი დალოცა. ილია მეორეს ილია ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმის დირექტორმა თამარ ზურიაშვილმა საჩუქრად ილია ჭავჭავაძის ხელნაწერი და მუზეუმის ეზოში ამოსუთი თუთის ხისგან გამოთლილი წმინდა ილია გადასცა.

პატრიარქმა იოანე ნათლისმცემლის სახელობის ეკლესიაში მიბრძანებამდე გრემში არსებული წმინდა აბიბოს ნეკრესელის სახელობის სასულიერო სემინარია დაათვალიერა და ნეკრესის მამათა მონასტერში მცხოვრები ბერები მოინახულა.

ღუისში საზოგადოებრივი ცენტრი გაიხსნა

200-ზე მეტი ყველაზე მოთხოვნილი სახელმწიფო სერვისი ერთ სივრცეში - ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფელ ღუისში დღეს საზოგადოებრივი ცენტრი გაიხსნა.

ცერემონიას საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი ოუსტიციის მინისტრთან ერთად დაესწრო.

სოფლების განვითარება და ადგილობრივ თვითმმართველობებში ელექტრონული მმართველობის დანერგვა საზოგადოებრივი ცენტრების შექმნის ერთ-ერთი უმთავრესი მიზანია.

საქართველოში უკვე მოქმედებს 12 საზოგადოებრივი ცენტრი, რომლებსაც წლის ბოლომდე კიდევ 4 შეემატება.

პრემიერის განცხადებით, ცენტრი მოსახლეობას საშუალებას მისცემს, გაეცნოს ახალ სერვისებს, ინიციატივებს და საკანონმდებლო ცვლილებებს.

საზოგადოებრივი ცენტრის გახსნაზე სიტყვით გამოსვლისას ირაკლი ღარიბაშვილი პანკისის ხეობაში განხორციელებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებსაც შეეხო და განაცხადა, რომ მთავრობა ადგილობრივი მოსახლეობის ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებაზე აქტიურად მუშაობს.

„ჩვენ დავასრულეთ ღუისი-ომალის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის 5,2 კმ-იანი მონაკვეთის საფარით მოპირკეთების სამუშაო, რომელიც 810 000 ლარის ღირებულებისაა; ასევე დასრულდა სოფელ საკობანოს შიდა საუბრაო გზის საფარით მოპირკეთების სამუშაო - 680 000 ლარის ღირებულების პროექტი; რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ღუისის N2 საბავშვო ბაღს; დასრულდა მდინარე ალაზანზე დემასტურ-ჯოყილოს დამაკავშირებელი საავტომობილო ხიდზე სამუშაოების პირველი ეტაპი; ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფელ საკობანოს უკვე აქვს მინი სტადიონი მწვანე ხელოვნური საფარით. ღუისში, საკობანოში, ჯოყილოსა და ომალოში უკვე ფუნქციონირებს ამბულატორიები, რაც დიდი შედეგია თქვენთვის, თქვენი ოჯახებისთვის“, - განაცხადა პრემიერმა.

ირაკლი ღარიბაშვილმა მოსახლეობას მიანოდა ინფორმაცია, რომ მომავალი წლისთვის დაგეგმილია ღუისის სპორტული დარბაზის სრული რეაბილიტაცია, ღუისი-ომალის დამაკავშირებელი გზის დარჩენილი მონაკვეთის რეაბილიტაცია და მდინარე ალაზნის ნაპირდამცავი ნაგებობების პრობლემის მოგვარება.

ასევე, განხორციელდება ღუისი-წინუბნის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის მოსაფლავება, მონესრიგდება სოფლების შიდა გზები, გადაიჭრება ელექტრომომარაგების პრობლემა და განხორციელდება ბაღებისა და სკოლების რეაბილიტაცია.

„ჩვენი მთავრობისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, თქვენი ცხოვრების პირობები მაქსიმალურად გაუმჯობესდეს. თქვენი ყოველი პრობლემის სიმძიმე ჩვენ ძალიან კარგად გვაქვს გაცნობიერებული. ჩვენ კიდევ მრავალ გეგმას განვახორციელებთ თქვენთან, არაერთ პრობლემას გადავჭრით და თქვენ სულ უფრო დარწმუნდებით, რომ მარტო არ ხართ. ხელისუფლება თქვენ გვერდითაა“, - მიმართა პრემიერ-მინისტრმა პანკისის ხეობის მოსახლეობას.

პრემიერი საზოგადოებრივი ცენტრის გახსნაზე შეკრებულ ადგილობრივ მოსახლეობას გაესაუბრა.

ირაკლი ღარიბაშვილმა მოსახლეობას ადგილზე მიანოდა ინფორმაცია მთავრობის ორნლიანი საქმიანობის შესახებ.

საბავშვო ბაღები გუშინ და დღეს

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საბავშვო ბაღებში სასიამოვნო სიახლეა. ბოლო ორი წლის მანძილზე საუკეთესო კვების რაციონით ბავშვების უზრუნველყოფისა და სხვა უამრავი პრობლემის გაუმჯობესების შემდეგ, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი და სკოლისგარეშე სააღმზრდელო ცენტრმა ამ წელსაც განაგრძო ბაღებში ინვენტარის განახლება. ამ დღეებში მუნიციპალიტეტის საბავშვო ბაღებსა და ბაგაბაღებში ახალი სკამები, კარადები და მაგიდები გაჩნდა, რაც მშობლებს თვალს შეუმჩნეველი არ დარჩენია. სახალისო ფერებიანმა ახალმა კარადებმა პატარა აღსაზრდელების გულელებიც გაახარა, მათზე ხომ ყველაფერი ახალი კარგად ზემოქმედებს და სითბოთი ალაგებს.

აღნიშნულ სიახლესთან დაკავშირებით მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი და სკოლისგარეშე სააღმზრდელო ცენტრის დირექტორს მია ყოჩიაშვილს ვესაუბრეთ.

- ქალბატონო მია, რა სახის ინვენტარი შევიდა ბაღებში და რამდენ ბაღს მიუვიდა ეს სიკეთე?

- შევიძინეთ ბავშვების მაგიდები, სკამები, ღია კარადები სათამაშოებისთვის და ტანსაცმელისთვის. ასევე მასწავლებლის სკამები და მაგიდები. ეტაპობრივად ახალი ინვენტარი ქალაქისა და სოფლის ყველა ბაღში შევიდა, გარდა ფიროსმანის საბავშვო ბაღისა, ეს ბაღი 2013 წლის 1 ოქტომბერს გაიხსნა და ახალი ავეჯის შეტანის

საჭიროება აღარ იყო. ახალი მაგიდები და სკამები შევიტანეთ ასევე მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლში და დაზიანებული ავეჯი შევცვალეთ ახლით.

-საინტერესოა, რა მოცულობის ინვენტარი შევიძინეთ ამ ეტაპზე და როგორ უზრუნველყავით ამ სიკეთისთვის საჭირო თანხები?

- ჩვენს რაიონში ძალიან ბევრი ბაღი ისეთ მდგომარეობაში იყო, რომ შიგნით შესვლა და შეხედვა გულს გტკენდა, ჩანბელებული საბავშვო ჯგუფების ოთახები, გამურული კედლები, ძველისძველი იატაკები და კარ-ფანჯრები გულს უკლავდა ყველას, მშობელსაც და მასწავლებელსაც. დღეს ბედნიერი ვარ, რომ საბავშვო ბაგაბაღებში ინფრასტრუქტურა მოწესრიგებულია, ამაში ლომის წილი მიუძღვის რაიონის ხელმძღვანელობას და იმ სოფლის მოსახლეობასაც, ვინც პრიორიტეტად სოფლებში საბავშვო ბაგაბაღების რეაბილიტაცია აირჩია. რაც შეეხება ამჟამინდელ ინვენტარს, წლის დასაწყისშივე განესაზღვრეთ თანხა და მოვითხოვეთ ბიუჯეტიდან, რაც დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობის მიერ დაკმაყოფილებული იქნა. მთლიანობაში 23 000 ლარის ინვენტარი შევიძინეთ, გამოცხადებულ ტენდერში ოთხმა კომპანიამ მიიღო მონაწილეობა და გამარჯვებული ინდ/მენარმემ განახორციელა ზემოაღნიშნული ინვენტარის მოწოდება.

-გარდა ამისა, ბაღებში ახალი, ძალიან ლამაზი ფარდები გაჩნდა, ეს თქვენ შეიძინეთ, თუ

წლის ბოლომდე ყველა ბაღი მომარაგებულია სან-ჰიგიენური საქონლით: ხელის თხევადი საპნით, ტუალეტის ქაღალდით და ყველა სათანადო სანმენდილსა-შუალებით.

-ამბობენ იმასაც, რომ ბაღში ყოველ საათში ერთხელ დამლაგებელი წმენდავს და ალაგებს, ეს თქვენს მიერ იქნა შემოღებული თუ სტანდარტია ასეთი?

-სტანდარტია ასეთი. დამტკიცებულია აიპ თბილისის ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტოს მიერ 2011 წელს. ჩვენს სისტემაში კი წელს დავენერგეთ. ეს არის საპირფარეოს დალაგების აღრიცხვის ფურცელი, რომელიც ითვალისწინებს ყოველ ორ საათში დამლაგებლის მიერ უნიტაზის, ნიჟარის, სახელოურების და იატაკის განმუშავებას, ნარჩენების გატანას და გრაფის ბოლოს ხელის მოწერას.

-იქნებ სამომავლო გეგმებზეც გვითხრათ რაზე, უნდა ველოდოთ თუ არა 2015 წელს ბაღებში სიახლეს?

-სიახლე, რაც აუცილებლად გვაქვს დაგეგმილი, ეს გახლავთ ის, რომ 2015 წელს საბავშვო ბაღებში შევიტანოთ ყველაზე დიდი მოცულობის სათამაშოები,

ვიდრე ეს ოდესმე ყოფილა ჩვენი მუნიციპალიტეტის საბავშვო ბაღების ისტორიაში. გარდა ამისა, წელს სოფელ არბოიკის საბავშვო ბაგა-ბაღის შენობას გამოეცვალა სახურავი, შეკეთდა კიბის უჯრედი და მოეწყო საკანალიზაციო ქსელი, ხოლო შენობის სრული რეაბილიტაცია 2015 წლისთვის არის დაგეგმილი. ასევე ჩაუტარდა ნაწილობრივი რეაბილიტაცია სოფელ სამთაწყაროს ბაგა-ბაღს (კერძოდ შეიცვალა კარ-ფანჯარა მთლიანად, რეაბილიტირებულია იატაკები და მოეწყო წყალმომარაგების და კანალიზაციის სისტემები). დარჩენილი სრული კოსმეტიკური რემონტი იგეგმება 2015 წლის გაზაფხულზე.

პ.ს. ის, რომ ბავშვობა ყველაზე ლამაზი და მომხიბვლელი ასაკია ადამიანის ცხოვრებაში ყველამ ვიცით, მაგრამ, თუ ბავშვებს ლამაზი საბავშვო ბაღის ოთახებით, საუკეთესო აღჭურვილობით და სათამაშოებით გავანებიერებთ, მის ბედნიერებას საზღვარი არ ექნება. და, თუ მათ ბედნიერი ბავშვობა ექნებათ, ბევრად უფრო ლაღები და თამამები გაიზრდებიან. ბედნიერი მომავალი თაობის გამოიყვანება, ჩვენი საზოგადოების თვითმიზანია და თუ ამ მიზნისკენ მისასვლელად ხელშეწყობის მცდელობას არცერთი მხარე არ არიდებს თავს, მაშინ არაფერი არ დაგვრჩენია იმისთვის, რომ მადლობა ვუთხრათ უფალს მომავალი თაობის აღსაზრდელად ასეთი დიდი მცდელობისა და წყალობისთვის.

ლალი მხრინიშვილი

მოხუცები გაახარეს

დედოფლისწყაროს ჰამლეტ გონაშვილის სახელობის ქართული გალობისა და ხალხური სიმღერის სკოლის ახლადშექმნილმა ანსამბლმა არსებობის ხუთი თვის მანძილზე მრავალ ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა. თავდაპირველად ანსამბლის დებიუტი გურჯაანში შედგა, როდესაც ასეთივე ანსამბლთან გამართეს ერთობლივი კონცერტი, შემდეგ არტ-გენის ფინალურ ნაწილში მიიღეს მონაწილეობა, ამას მოჰყვა „ეტალონში“ გამოსვლა, შემდეგ კულტურის სახლში გამართულ პედაგოგებისადმი მიძღვნილ „ცოდნის დღესასწაულზე“ შესარულეს რამოდენიმე სიმღერა, სულ ორიოდე კვირის წინ კი ფართო აუდიტორიის წინაშე წარსდგნენ მირზაანში, „ფიროსმანობის“ სახალხო დღესასწაულზე.

30 ოქტომბერს ახლადშექმნილი ქართული გალობის და ხალხური სიმღერის სკოლის ანსამბლი სათნოების სახლს ეწვია და ტკბილეული მიართვა. ბავშვები ჯერ სათნოების სახლის ბინადართ სადილობისას მოემსახურნენ, შემდეგ კი სიმღერებით გაახალისეს ისინი.

როგორც სკოლის დირექტორმა სოფიო მაჭარაშვილმა „შირაქს“ განუცხადა, ამგვარი საქველმოქმედო სახის აქციები მომავალშიც აქტიურად გაგრძელდება, რადგან ქველმოქმედება მათი ერთ-ერთი მიზანია.

შეხვედრას დედოფლისწყაროს გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი, გამგეობის განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსი და ამ სკოლის შექმნის სულისჩამდგმელი თამარ თამაზაშვილი და სხვა თანამშრომლები დაესწრნენ. „ქართული ხალხური სიმღერა ქვეყნის კულტურის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. ამიტომ მის შენარჩუნებას და პირვანდელი სახით მომავალი თაობებისთვის გადაცემას ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. ფოლკლორის სკოლის შექმნაც სწორედ ამ მიზანს ემსახურება“-განაცხადა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა და მადლობა გადაუხადა ამ დღისთვის როგორც ანსამბლის ლობტარს, ასევე ნორჩ შემსრულებლებს, რომელთაც არ დაივიწყეს მოხუცებულები და ამ აქციით სიხარული მიანიჭეს მათ.

სათნოების სახლის ბენეფიციარებმა სკოლის მოსწავლეებს და სტუმრებს დაფასებისთვის და გახალისებისთვის მადლობა გადაუხადეს და ხშირად სტუმრობა სთხოვეს.

დედოფლისწყაროს სამხედრო სააღმზრდელო სამსახურის უფროსად გიორგი იაკობიშვილი დაინიშნა

დედოფლისწყაროს სამხედრო სააღმზრდელო სამსახურის უფროსად გამგეობის იურიდიული განყოფილების სპეციალისტი, 1981 წლის 17 იანვარს დაბადებული გიორგი იაკობიშვილი დაინიშნა. მას ტექნიკური უნივერსიტეტის სამართალმცოდნეობის ფაკულტეტი აქვს დამთავრებული. თვითმმართველობის ორგანოში დასაქმებამდე ის ადვოკატურაში მუშაობდა.

„შირაქი“-ს ინფორმაციით, მისი წინამორბედი ელიზბარ ალუღიშვილი საბანკო სექტორში გააგრძელებს მუშაობას.

გიორგი იაკობიშვილი გამგეობის იურიდიულ განყოფილებაში მუშაობდა, რომელიც სულ ახლახან სამსახურად გარდაიქმნა.

შეგახსენებთ, სამხედრო სააღმზრდელო სამსახურში საკადრო ცვლილებები მიმდინარე წლის ზაფხულშიც განხორციელდა. რამდენიმე თვის წინ, სამსახურის უფროსი ვაჟა თეთვაძე გამგეობის ზედამხედველობის სამსახურის უფროსად გადაიყვანეს, მისი ადგილი კი დასუფთავების სამსახურის უფროსმა ელიზბარ ალუღიშვილმა დაიკავა.

ილია გარბაყიანი

ბთხოვთ, ჰერეზი გვიწოდოთ!

როგორც ვიწყებოდით, საქართველოს საპატრიარქოში ქალაქ დედოფლისწყაროში მეფე ვახტანგ გორგასალის სახელობის სკოლა გახსნა. პირველ ეტაპზე საგანმანათლებლო დაწესებულება მხოლოდ დაწყებითი კლასების მოსწავლეებს ასწავლის. სამომავლოდ კი კონტიგენტი გაიზრდება. ამასთან, ამავე ტერიტორიაზე პანსიონი გაიხსნება, სადაც ჰერეთიდან (საინგილოდან) ჩამოსული ბავშვები ისწავლიან და იცხოვრებენ.

„მისი უწმინდესობის ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით დაარსებული სკოლა იმ წმინდანის სახელობისაა, რომელმაც 12 ეპარქიას შორის ხორნაბუჯის ეპარქიაც დააარსა. უწმინდესმა, 5 წლის წინ, დედოფლისწყაროში ყოფნისას, ბრძანა, რომ ხორნაბუჯის ეპარქია სამაგალითო უნდა იყოს სულიერებით და განათლებით. ამიტომ, ჩვენ, შეძლებისდაგვარად, ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ. ჩვენი მომავალი ხომ სწორედ ამ ბავშვების ხელთ არის. მომავალში აუცილებლად ჰერეთიდან ჩამოვიყვანთ ბავშვებს, რომ ისინი გაზარდოთ აქ და შემდეგ დაბრუნდებიან ჰერეთში და შეინარჩუნებენ თავის სულიერებას და ქართველობას,“ – თქვა მეუფე მელქისედეკმა.

სკოლის გახსნა და მისი სამომავლო გეგმები მისასაღებელი და სასურველია, დღევანდელი აუცილებელი პასაჟია, მით უმეტეს, თუ ასეთი პრეცედენტი ჩვენს ისტორიაში უკვე იყო. მაგალითად, პოეტი და ისტორიკოსი იაკობოვიჩი თავის წიგნში „რუსეთის მმართველობის დამკვიდრება კავკასიაში“ წერს, რომ საქართველოში გადმოსახლებული განათლებული დეკარისტების ინიციატივით სამხედრო ნაწილებთან იხსნებოდა სკოლები, განსაკუთრებით კარგად იყო საქმე დაყენებული ყარაღაჯის დრაგუნთა სკოლაში. ასეთ სკოლებში ზოგჯერ ადგილობრივ მცხოვრებთაც იღებდნენ, კერძოდ ყარაღაჯიდან თუ-ქურმშიში (ასე ერქვა დედოფლისწყაროს მცირე პერიოდის განმავლობაში მთიელთა მებრძოლის ბუქური მიშას პატივსაცემად, რომელმაც დიდი დახმარება გაუწია ადგილობრივ მოსახლეობას ლეკების წინააღმდეგ ბრძოლაში) გადატანილ დრაგუნთა სკოლაში აღიზარდნენ შემდგომი ქვეყნის გამოჩენილი საზოგადო მოღვაწეები დიმიტრი მაჩხანელი, მოსე ჯანაშვილი, პროფესორი გ. თავაძეშვილი და სხვები. მათ შორის მოსე ჯანაშვილი გახლდათ ჰერეთიდან (საინგილოდან). ის 1855 წელს დაიბადა კახში. კახის სამრევლო სკოლის, ზაქათალის სამაზრე სასწავლებლის და თუქურმშიის ზემოაღმოსავლური სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლობდა თბილისის სასულიერო სემინარიასა და ქუთაისის გიმნაზიაში, მიიღო მასწავლებლის მოწოდება და პროფესორულ საქმიანობას ეწეოდა ქუთაისსა და თბილისში. იგი იყო ისტორიკოსი, ენათმეცნიერი, ეთნოგრაფი, პუბლიცისტი, პედაგოგი და საზოგადო მოღვაწე. სხვა უამრავ და მრავალდარგოვან ნაშრომთაგან გამოეყოფთ სწორედ ეთნოგრაფულ და

ლი და ისტორიული ქარტეხილები გამოიარა. სწორედ ამ თემაზე საუბარი ვთხოვეთ დედოფლისწყაროს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის სპეციალისტს ლალი ბასილაშვილს, რომელმაც რამდენიმე სამეცნიერო ნაშრომზე დაყრდნობით ჰერეთ-საინგილოს ისტორიული ნარსულის შესახებ ვრცელი მასალა მოგვიმზადა.

გთავაზობთ ამ საუბარს: საინგილო ეწოდება მხარეს, რომელიც საქართველოს მხარეთ-აღმოსავლეთით მდებარეობს და ამჟამად კახის, ზაქათალისა და ბელეჩანის რაიონებით აზერბაიჯანის ფარგლებშია მოქცეული. საინგილოს ნარსულში ელისენეს უწოდებდნენ.

საინგილო ლანდშაფტურად შიგნი კახეთის ბუნებრივ გაგარძელებას წარმოადგენს. მისი ჩრდილო ზასღვარი კახეთის კავკასიონის (აღმოსავლეთ) წყალგამყოფ ხაზს ემთხვევა, დასავლეთი გაუყვება მდ. მანამის (მაზნი-ჩაის) რომელიც სათავეს კავკასიონის თხემიდან იღებს, გაივლის ლაგოდეხ-ბელაქანს შორის და ალაზანს უერთდება. საზღვარი ალაზანს ემთხვევა და იორ-ალაზნის შესაყართან მთავრდება. აღმ. საზღვარი გასდევს მდინარე გიშისწყალს, რომელიც ქალაქ ნუხასა და სოფელ გიშს შორის მიედინება და მდინარე აგრიჩაის უერთდება. აქედან საზღვარი ამ უკანასკნელ მდინარეს გადაკვეთს და კვლავ სამხრეთით მიემართება და იორ-ალაზნის შესაყართან აღწევს. საინგილოს ფართობი 3564 კვ.კმ. უდრის. აქ მრავალი ეროვნების ხალხი ცხოვრობს: ქართველები, ავარიელები, აზერბაიჯანელები, რუსები, სომხები და სხვა.

საინგილოს ქრისტიანი ქართველები ძირითადად კახის რაიონში ცხოვრობენ, მათი სოფლებია: კახი, თოფახი, ალიბეგლო, მესამბაში, ყორალანი, ქეშხუთანი, ხარაბთალა;

საინგილოში ქართული სკოლები ძველთაგანვე არსებობდა. საქართველოს პატრიარქ ექვთიმეს, რომელსაც XIV საუკუნეში ეპისკოპოსის კირილე დონაურისათვის დაუვალებია სახარების გამრავლება და გაგზავნა ყველა ეკლესიასა და სასწავლებლებში. ქურუმების მთავარეპისკოპოსის კირილე დონაურის ხელმძღვანელობით კაკის წმინდა ბარბარეს ტაძრის მღვდელს იასე ქიტიაშვილს და მის თორმეტ მოწაფეს სახარება გაუმრავლებიათ და გაუგზავნიათ საყდრებში, მონასტრებსა და სასწავლებლებში. იმ დროინდელ სკოლებში ისწავლებოდა ღვთისმეტყველება, ფილოსოფია, საეკლესიო ისტორია, საქართველოს და ავღანეთის ისტორია.

საინგილო უძველეს დროში წარმოადგენდა ჰერეთის ჩრდილოაღმოსავლეთ ნაწილს და დასახლებული იყო ქართველთა მონათესავე ტომებით-ჰერებით.

ჰერები ქართლის სამეფოს მოსაზღვრე ძველი ალბანეთის (ახლანდელი აზერბაიჯანის) მინა-წყალზე დასახლებული ერთ-ერთი ტომი იყო, რომლის შერწყმა ქართულ ტომებთან ჩვენს წელთაღრიცხვამდე დაიწყო

ნიშნული გრიგოლისძეთა სამფლობელო ქვეყანა, ციხე გიშით ქართული ჰერეთის უკუდურესი აღმოსავლეთი ნაწილი იყო. გიშით VIII საუკუნიდანვე ბაგრატიონთა ერთ-ერთი შტოს ადგილსამყოფელი იყო ჰერეთში. აქვე იჯდა ქართველი ეპისკოპოსი.

ჰერეთის დამოუკიდებელი სამთავროს ორგანიზაცია დაახლოებით VIII საუკუნის დასასრულზე უნდა მოდიოდეს. ვახუშტი ბაგრატიონი ჰერეთის სამთავროს შექმნას ქართლის ერისთავის ჯუანშერის გარდაცვალებას უკავშირებს, რომლის სიკვდილის თარიღად ის 787 წელს ასახელებს. ჰერეთის დამოუკიდებელი პოლიტიკური ერთეულის სათავეში დგას მთავარი, რომელიც უკვე IX საუკუნის მიწიერულს იღებს მეფის ტიტულს. ჰერეთის მთავრები უნდა ყოფილიყვნენ ბაგრატიონთა დინასტიის ერთ-ერთი შტოს წარმომადგენელი.

ეს საგვარეულო ფლობდა მთელ ქართულ ჰერეთს შაქიდან გულგულამდე (თელავამდე).

კახეთისათვის ჰერეთის შემოერთება მის სასიცოცხლო ინტერესებთან იყო დაკავშირებული. კახეთის მიერ ჰერეთის შემოერთება უძველესი დროიდანვე დაწყებული ისტორიული პროცესის კანონზომიერი დაგვირგვინებაა, პროცესის, რომელიც ფაქტურად მთლიან ქართული მიწების ერთ პოლიტიკურ ერთეულად გაერთიანებით უნდა დამთავრებულიყო.

1010 წელს საართველოს მეფე ბაგრატ

კახის წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია

III კახეთსა და ჰერეთს გაერთიანებული ფეოდალური საქართველოს ფარგლებში აქცევს. მაგრამ მალე, 1020 წელს, კახეთ-ჰერეთის დიდებულთა ერთმა ჯგუფმა ისარგებლა საქართველოს პოლიტიკური მდგომარეობის გართულებით და ბიზანტიის კეისრის დახმარებით შეძლო კახეთ-ჰერეთი კვლავ გამოეყო საქართველოსგან. კახეთის ქორეპისკოპოსმა კვირიკემ სატახტო ქალაქად თელავი აირჩია. კახეთის სამეფო დაიყო 7 საერისთავოდ. საინგილოს ტერიტორია მაჭის საერისთავოში შედიოდა.

1103 წელს დავით აღმაშენებელმა კახეთ-ჰერეთი კვლავ საქართველოს შემოუერთა და ერისთავებად თავისი ერთგული პირები დანიშნა. 1117 წელს დავით აღმაშენებელმა შემოიერთა ქართული ჰერეთის უკიდურესი აღმოსავლეთი ნაწილი გრიგოლისძეთა სამფლობელო ქვეყანა ციხე გიშით.

XI-XII საუკუნეში და XIII საუკუნის დასაწყისში ფეოდალურმა საქართველომ ეკონომიკურ-პოლიტიკურ ძლიერებას და კულტურულ აღმავლობას მიაღწია. იგი ახლო აღმოსავლეთში ერთერთ უძლიერეს მონარქულ სახელმწიფოდ ითვლებოდა. ქართველთა ეკონომიკურ და კულტურულ გაძლიერებას მოჰყვა ქალაქების, სოფლების და კულტურის ძეგლების მშენებლობა, რომელთა ნაშთები ამჟამად საინგილოში მრავლად გვხვდება. შემორჩენილი ძეგლთაგან შეიძლება დავასახელოთ გიშის ღვთისმშობლის ტაძარი, ქურუმუხის წმინდა გიორგის ტაძარი, კახის სამების საყდარი და წმინდა ბარბარეს საღვარეო, ყუმის ღვთისმშობლის ბაზილიკა, ზაგემის ღვთისმშობლის საყდარი, ლეჭეთის დედათა მონასტერი და სხვა.

XIII საუკუნიდან საქართველოს მიძიმე პერიოდს უწყება; შემოიხსენებ და ხანგრძლივად აიხრებდნენ მონღოლები, ჩამოართვეს ემადნაფიცი ქვეყნები. XIV საუკუნის ბოლოს დაისაკუთრეს საქართველოს აღმოსავლეთი ნაწილი - საარშაიანო და იგი შაქის სახანოდ აქციეს. მის დაბრუნებას ქართველები დიდხანს ცდილობდნენ, მაგრამ შემდგომი ავბედობის გამო მას საქართველოს საზღვრებში დაბრუნება აღარ ეწერა.

აღნიშნული პერიოდის შემდგომ სა-

ქართველოსათვის განსაკუთრებით დამლუპული იყო თემურ-ლენგის რვაგზის შემოსევა (1385-1403 წწ.). მისი არმია ყველაფერს ანგრევდა და წვადა, ტყვეებდა მიერეკებოდნენ ქართველებს, ხოლო ალაზან-ივრის სანაპიროებზე მონღოლურ-თურქმანული წარმოშობის მომთაბარე ტომებს ასახლებდნენ. ეს კი ქართველების შევიწროებას და აყრას იწვევდა.

საინგილოს ქართველები მტკიცედ იცავდნენ რჯულსა და ენას. გამაჰმადიანებას ზოგჯერ მშობლიური მინა-წყლის დატოვებას არჩევდნენ. ასეთმა მდგომარეობამ აიძულა, მაგალითად წერეთლები, რომ საინგილოს მშობლიური მიწიდან აყრილიყვნენ. 1395 წელს მეფე ბაგრატმა ისინი საჩხერს დაასახლა და თავადობა უბოძათ.

მეფე ფიორგი VIII-მ 1471 წელს თავის სამეფოში საერისთავოები გააუქმა და მის ნაცვლად უფრო წვრილი ერთეულები -სამოურავოები შექმნა. ამასთან ერთად კახეთი დაყო ოთხ სადრომოდ-სამხედრო ადმინისტრაციულ ერთეულად. სადრომების მეთაურებად ინიშნებოდნენ ეპისკოპოსები. ამ რეფორმის შედეგად ტერიტორიები გაქრა პოლიტიკური სარბილიდან.

XVII საუკუნეში 1614-1616 წლებში შაჰ-აბასის შემოსევებმა კახეთის სამეფო მოსპობის პირას მიიყვანა, შაჰის ბრძანებით ირანელები ყველაფერს სპობდნენ-ადგილობრივ მოსახლეობას, სოფლებს, ქალაქებს, კულტურის ძეგლებს და მეურნეობას.

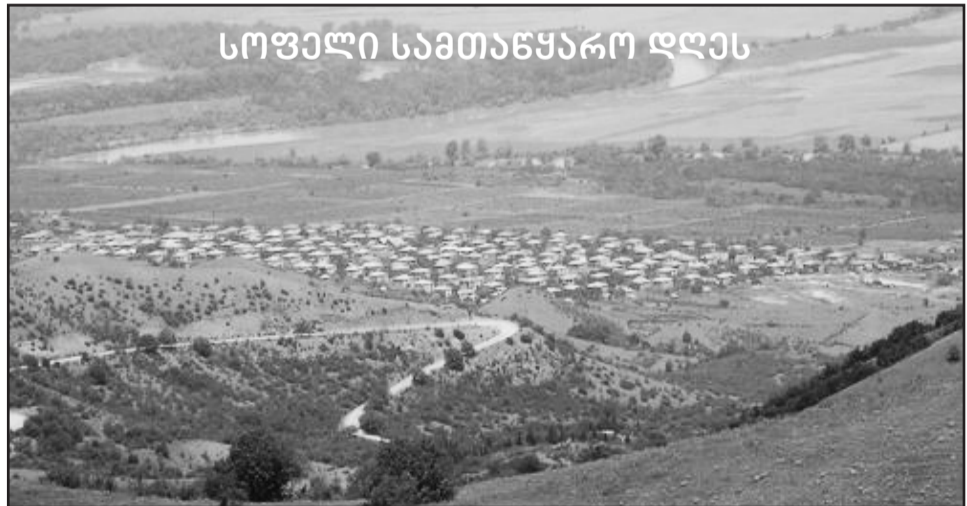
საქართველოს ისტორიაში უმაგალითოდ დღეები დადგა, ველური ენერგიით ანგრა მტერმა სასახლები, ციხეები, ეკლესიამოსატრები, ვიწვ განყვეტას გადაურჩა, სპარსეთს გადასახლა. შაჰ-აბასის შემოსევებისაგან ქართლზე მეტად კახეთი დაზარალდა, თვით კახეთში კი მისი აღმოსავლეთი ნაწილი - დღევანდელი საინგილო. ეს იმიტომ მოხდა, რომ აღმოსავლეთი კახეთი უშუალოდ დაღესტანს ესაზღვრებოდა და ყველა საზიზარი, სადაც ამ მხარის მოსახლეობა აფარებდა თავს, ლეკთა ველური ბანდების სათარეშო გახდა.

ლეკები ძალას არ ზოგავდნენ კახეთის დასაპყრობად. მართალია, კახელებმა დამარცხეს ლეკები, მაგრამ საინგილოდან ვერ განდევნეს. მათ ეს მხარე საგულდაგულოდ დამორჩილეს და ქართველებს გამაჰმადიანებას კიდევ უფრო მეტი ენერგიით მოჰკიდეს ხელი.დაღესტნელმა ლეკებმა წესად გაიხადეს აღმოსავლეთ კახეთზე თავდასხმა. ამასთან იმატა აქ ლეკების ჩამოსახლებამ, ხანების ხელის შეწყობით, ისინი ქართულ სოფლებში სახლდებოდნენ და ქართველებს ძალით ამაჰმადიანებდნენ-ალეკებდნენ, ქართველები მოახალშენე ლეკებში ითქვიფებოდნენ. ასე წარმოიშვა დღევანდელი ლეკური სოფლები: ბელეჩანი, კატეხი, გოგამი, ჭარი და სხვა.

XVII საუკუნის ბოლოს და XVIII საუკუნის დასაწყისში აღმოსავლეთ კახეთის ლეკები ერთიანდებიან ორ პოლიტიკურ ერთეულში. ნახურული ლეკები-ელისეს სასულთანოდ, ხოლო ავარიელები- ჭარ-ბელაქანის თემად. მათ არ ისურვეს ქართველი მეფის მორჩილება, ძლიერი წინააღმდეგობა გაუწიეს და გამარჯვებს კიდევ. ასე ჩამოსცილდა საქართველოს XVIII საუკუნის პირველ ნახევარში საინგილო-ჰერეთის ჩრდილო აღმოსავლეთი ნაწილი.

დაღესტნელი ფეოდალები და მოლები მეტად მიძიმე პირობებს უქნიდნენ საინგილოს მკვიდრ მოსახლეობას- ჰერებს. ტერიორის, დამინებისა და იძულების გზით ისლამს ნერგავდნენ, ეროვნული გადაგვარების საფრთხეს უქმნიდნენ მოსალეობას. ქრისტიანული მოსახლეობა მცირდებოდა,

(გაგრძელება გვ. 6)

მხარეთმცოდნეობით კვლევებს აფხაზეთსა და საინგილოზე. კახში იყვნენ დაბადებული აგრეთვე ზოოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ზოო-გეოგრაფიის ერთ-ერთი ფუძემდებელი არჩილ ჯანაშვილი (1904-1985 წწ.), ისტორიკოსი, ეთნოგრაფი, პუბლიცისტი და საზოგადო მოღვაწე დიმიტრი ჯანაშვილი (1840-1905 წწ.), რომელმაც ფსევდონიმად აირჩია „ინგილო-ჯანაშვილი“. სხვაც ბევრი გამოჩენილი პროფესიონალის და საზოგადო მოღვაწის ფეხები მოდის ჰერეთიდან, ჩვენ გაორებული წარსული გვაქვს და ხან საინგილოდ და ხან ჰერეთად ვიხსენიებთ იმ ქართულ მიწას, რომელმაც ბევრი ტკივი-

და V საუკუნეში ჰერეთი უკვე ქართლის სამეფოში შემავალი ქვეყანა იყო და მის ერთერთ საერისთავოს შეადგენდა. V საუკუნეში ვახტანგ გორგასალი ჰერეთის საერისთავოს აღმოსავლეთ ნაწილში - გიშში საეპისკოპოსოს აარსებს. ამ პერიოდში ქართლის სამეფოს აღმოსავლეთით საზღვარი მდინარე გიშის წყლის გაღმა ნუხის (შაქი) მიდამოებსაც მოიცავდა, ხოლო ჩრდილოეთ კახეთის კავკასიონის ქედის ჩრდილო ფერდობზე გრელდებოდა და მბრძანებლობდა დაღესტნის ცალკეულ პროვინციებს.

ქ. ნუხის (შაქი) ჩრდილოეთით 6 კმ-ის მოშორებით მდებარეობს გიშის ტაძარი, გიშ-ქურმუხის ყოფილი რეზიდენცია, აღ-

ჩემი თვალით დანახული სამყარო

რამდენიმე დღის წინ მხარეთმცოდნეობის მუზეუმმა კიდევ ერთ ლამაზ გამოფენას უმასპინძლა. ამჯერად დედოფლისწყაროს საზოგადოება ნიჭიერი შემოქმედის, მხატვრის და ხელოვანის რუსუდან კიკლაშვილის ფოტოგამოფენის გაეცნო. აღსანიშნავია, რომ ამ დღეს რუსუდან კიკლაშვილი 35 წლის გახდა და ის ამ გამოფენით იუბილესაც აღნიშნავდა. ხატვის პედაგოგის და გობელენების უბადლო ოსტატის - ქალბატონ რუსუდან კიკლაშვილის ამპლუაში წარმოჩენა, მოულოდნელი სიურპრიზი აღმოჩნდა დამთვალიერებლისთვის. ისე რომ, მისვლისთანავე დამთვალიერებელი სულ სხვა სამყაროში აღმოჩნდა. ცხადია, გამოფენის ინიციატორმა ჩვენი აღფრთოვანება ნამდვილად შეძლო, მან ჩვენი ლამაზი ქვეყანა - საქართველო სულ სხვა თვალთ და სხვა კუთხით დაგვანახა. ფოტოებზე აღბეჭდილი პეიზაჟები, საოცრად ლამაზი მინდვრის ყვავილები, მთაში მი-

მავალი ზიგზაგანი გზები და ტაძრების ნანგრევები, რომელიც ძირიდად მთის ბუნებას ასახავდა, გამოფენის სტუმრებისთვის ახალი სამყაროს აღმოჩენა გახლდათ. „აღფრთოვანებას ვერ ვმაღავ, რუსუდანი ნიჭიერი და ჭკვიანი გოგოა, რომელმაც დღეს სასწაული გვაჩვენა და განგვაცდევინა, შემოქმედი ჩვენს თვალწინ გაიზარდა, ის უდაოდ ხელოვანია და ეს მის დღევანდელ გამოფენასაც ეტყობა, მე დღეს უკეთ დავინახე ჩემი საქართველო, თუ ასეთი ლამაზი იყო ჩვენი ქვეყანა, კიდევ არ ვიცოდი, პატარა შენიშვნაც მაქვს, შემოქმედისგან დღეს სახეები და ადამიანები დამაკლდა, იმედია, შემდეგისთვის გაითვალისწინებს ამას და მხოლოდ ბუნებით არ შემოიფარგლება, მიუხედავად ამისა, ვულოცავ და კვლავ უამრავ გამოფენას ველით მისგან.“ - აღნიშნა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის კულტურის სახლის დირექტორმა ქალბა-

ტონმა ცარო მარტიაშვილმა. „რა თქმა უნდა, ვულოცავ რუსუდანი დღევანდელ იუბილეს და ამ მშვენიერ გამოფენას, რითაც უკეთ დაგვანახა, თუ რა უნდა გვითხრას შემოქმედმა ამით, მთავარი გზავნილი უკვე ნაკითხულია, მას სურს, უფრო მეტად შეგვაყვაროს ჩვენი სამშობლო, რომელიც ასეთი ლამაზი და მშვენიერია. მე, რა თქმა უნდა, როგორც არქიტექტორი, პროფესიული თვალსაზრისით ვუყურებ ყოველივეს და ამ შემთხვევაში რუსუდანთან მქონდა პატარ-პატარა შენიშვნები, მის ნამუშევრებს უფრო მეტი სივრცის შეგრძნება სჭირდება, მომავლისთვის, ალბათ, გაითვალისწინებს, დღევანდელი დღე რუსუდანიისთვის წარმატებულად შეიძლება ჩაითვალოს, რადგან ვხედავთ, რამდენი დამთვალიერებელი მოვიდა.“ - თქვა სერგო ქართველიშვილმა.

„დღევანდელი გამოფენა და ამ ფოტოების შექმნა ჩემს მიერ მოგზაურთა კლუბის შექმნამ განაპირობა, იქ ნანახი მინდოდა სხვისთვისაც გამეზიარებინა, დღეს უკვე ნათლად ვიცი, რომ ფოტოხელოვნებას ჩვენს რაიონში ბევრი მნახველი და შემფასებელი ჰყავს, შეჩერებას ალარ ვაპირებ. ულამაზესი სამყარო, ულამაზესი მთა. მთის სიყვარულმა ისე შემიპყრო, რომ აუცილებლად კიდევ და

კიდევ ვივლი, რადგან ახალი კადრები აღებეჭდო. მიყვარს სიმარტოვე და ამიტომაც დავდივარ მთაში, სადაც მარტო ფოტოების შრიალი მესმის, ეს მანყნარებს და ჩემს ემოციებზე დადებითად აისახება. ჩემი შემდეგი გამოფენა გაზაფხულზე იგეგმება თემით - „ნასახლარებზე“. მას ერთ თვეში მოყვება უკვე ჩემი სულის ამოძახილი - ჩემი გობელენების გამოფენა. 2015 წელს ვეგეგმავ 3 გამოფენას. ჩემი გეგმები და სურვილები ძალიან ფართო მასშტაბებს მოიცავს, მინდა, ბევრი ნიჭიერი ადამიანი აღმოვაჩინოთ და გავიყვანოთ ხელოვნების დიდ გზაზე. მოგესხენებათ, მე ხორნაბუჯის საჯარო სკოლაში ხელოვნებას ვასწავლი და აქედან გამომდინარე, ნოემბერში ნეჩვოლოდოვის მუზეუმში ვეგეგმავ ჩემი

მოსწავლის, ნიჭიერი პატარა ბიჭის ლექსო ბუთხუზის გამოფენას. მას მოყვებიან კიდევ სხვა ბავშვები. გეგმები ბევრი მაქვს და ჩემი ცხოვრების გზაზე, ყველა გეგმას განვახორციელებ. უახლოეს მომავალში ორდღიან ტურში მივემგზავრები, რათა ახალი კადრები აღებეჭდო ფოტოობიექტივზე. ყველა შენიშვნა, რაც დღეს აქ მომცეს, გათვალისწინებული იქნება და მე უკეთესი ხედვით წარვდგები თქვენს წინაშე. რას ვითხოვ ადამიანებისგან? - არაფერს ბევრს, მხოლოდ ღიმილიან სახეს. ჩემთვის ესეც საკმარისია. მაღლობა ყველას, ვინც მოზრდნადა და დამაფასა, ვინც ჩემი ნამუშევრები იხილა.“

წარმატებები, რუსუდან!

ლალი მხრინიშვილი

იაკობის კვალზე გაზრდილი მომავალი

საზეიმოდ მოურთავთ სამრეკლოს საჯარო სკოლის ფოიე დანყებითი კლასების მასწავლებლებს. აქ ზეიმისთვის ფართო ასპარეზია. დასრულდა საქართველოს იაკობ გოგებავის პედაგოგიური კავშირის ინიციატივით ჩატარებული იაკობ გოგებავის კვირეული თემაზე: „წარსულის შვილი, აწმყოს აღმზრდელი და მომავლის გადია“. დღეს ამაგის დაფასების დღეა.

იღბენდენ ბავშვები, ილიმებოდნენ იები, ზიმი ჰქონდათ ჩიტებს. იცით, რამდენი ბავშვი იყო? რამდენიც იმ საოცარ კოდობანში, უჩინარი კაცი რომ ჩასცქეროდა, ყველგან დაატარებდა და ეფერებოდა ცქრილა გოგო-ბიჭებს. ახლაც ასე იყო. დერეფანში ბრძნული ნაბიჯებით დადიოდა იაკობი (ნიკოლოზ მაისურაძე) და უხაროდა მისი ნაფიქრალი გულის ფიცარზე რომ დაეწერათ პატარებს. აქ შეხვდა ის თხასა და გიგოს, პატარა ვანოს, ბულბულებს. მწერლის ღვანის შესახებ გვიყვებიან ნამყვანები მზიკო ბენაშვილი და ლიკა ტოკლიკიშვილი. 25 წლისას შეუდგენია „ქართული ანბანი“ და პირველი საკითხავი წიგნი, მერე „დედა ენა“, „ბუნების კარი“, „კოკორი“, „კუნწულა“, „ხომლი“, „აკილო“, „კონა“. ამ წიგნებიდან ხან დაგვარჩევს და ხან გაგვაცინებს პერსონაჟებმა: საბა ზურიკაშვილმა და ვალერი სისაურმა, ნანიკო წყარუაშვილ-

მა და ტატო იაკობიშვილმა. მოჩხუბარმა ბავშვებმა- გიგა ლეკაშვილმა და ნინი ლორაშვილმა გაგვახსენეს, რომ თხასთან შერ-

მონონება დაიმსახურა „ვანოს ლეკურმა“. სკოლაში წასვლასლეკურის ცეკვა ამჯობინა ვანომ (საკაკი ყორჩიაშვილი, გიორ-

ცეკვა სცვლიდა. გოგებაშვილის ძარღვიანი სიტყვა ფანდურზე ამღერა მარი კვანჭილაშვილმა. სამშობლოს ეტრფილებოდა

ში გადაენაცვლა. უხაროდა გამარჯვება მეოთხეკლასელ ლუკა ხუნაშვილს. კალიგრაფის კონკურსში მონაწილე ბავშვებს მრგვალ ჩურთებზე გამოყვანათ ქართული ასოები. წარმატებას იფერებდნენ ლუკა ბიბილაშვილი, ნიკოლოზ ბოსტოლანაშვილი, ნატალი ბაცაცაშვილი. ფოიეში იღვრებოდა მზე, ხმაურბოდნენ პერსონაჟები, გვესაუბრებოდნენ ნახატები შესაბამისი ანდაზებით. კვირეულმა მნიშვნელოვანი ფურცელი შემატა სკოლის მატინეს. ჩატარდა საზეიმო გაკვეთილი „ანბანის შემობრძანება“.

სკოლის დირექციისგან მაღლობას იღებდნენ დანყებითი კლასების პედაგოგები: მარინე ლაპაშვილი, ნანა სულაშვილი, ნინო ხუციშვილი, ია უსტიაშვილი. ზეიმზე ერთი პაპა შეიღიმილთან ერთად ეფერებოდა ლურჯთვალა იებს(ნიკა ყორჩიაშვილი, გიორგი ჩიბუხაშვილი).

ისევ ეძებდა იაკობი პირველ სიტყვას პირველი გაკვეთილისთვის... ცაზე ვარსკვლავებით ეწერა ქართული სიტყვა „ია ია“. ცას 33 მზე ამშვენებდა... მზე კი მარადიულია.

ზეიმზე ერთი პაპა „პარი-პარალეს“ მღეროდა და ეიმედებოდა იაკობის კვალზე გაზრდილი მომავალი.

ლუიზა ლეკაშვილი, სამრეკლოს საჯარო სკოლის მასწავლებელი

კინებაში დამარცხდა ზარმაცი გიგო (გიორგი ტალიაშვილი). ფრინველების (სალომე ჯოჯიკაშვილის, ნატალი ბოსტოლანაშვილის) დახმარებით სწავლა გადარჩევდა ზარმაცმა ვანომ.

გი ნაზლაძე). „ანი-ბანი-განი“-ამ ცეკვით გამოხატეს ანბანის სიყვარული ანი ბოსტოლანაშვილმა, გვანცა ლეკაშვილმა, თამთა გონაშვილმა, მარიამ ჯეთურიშვილმა, მაკა ბენაშვილმა. ცეკვას

მხატვრული კითხვის კონკურსში გამარჯვებული ლიკა ტოკლიკიშვილი. შეჯამდა კვირეულის შედეგები. კედლიდან ნაირფერ ფერთა გამა იწონებდა თავს. პატარა მხატვრებს ბუნება-

ფერბადასული ფურსლები გვიამბობენ

დედოფლისწყაროს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში ბევრი საინტერესო, დამსახურებული ადამიანების ცხოვრების და მოღვაწეობის ამსახველი მასალები ინახება, დღეს ერთ-ერთ მათგანზე მოგიხსნათ.

არიან ადამიანები, რომლებიც მთელი თავის ცოდნას, გამოცდილებას, ენერჯიას იმ საქმეს ახმარენ, ურომლისოდაც სიცოცხლე ვერ წარმოუდგენიათ და მათი არსებობის უზუნაეს მოვალეობად მიაჩნიათ. ისინი მოფუსფუსე ფუტკარით თავს ევლებიან საყვარელ საქმეს და ამით უდიდეს კმაყოფილებას ღებულობენ. ქალბატონი რაია ლაპიაშვილი ერთ-ერთი იმიათგანი იყო, რომელმაც მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება თეატრს მიუძღვნა.

რაია ლაპიაშვილი დაიბადა ნიუტელწყაროში (დედოფლისწყაროში) აქვე მიიღო განათლება, შემდეგ ჩაენერა სამსახირო კურსებზე, რომელიც გაიხსნა აკაკი ინჯიას თაოსნობით. ერთი წლის შემდეგ გადადის სიღნაღში ამ ქალაქის თეატრის დირექტორ მისიელ ზოგდანის ძე იარიჩთან და სწავლას იქ აგრძელებს. შემდეგ იყო ნიუტელწყაროს სახალხო თეატრში...

სახელმწიფო თეატრის შექმნამდე, მეოცე საუკუნის 30-იან წლებში, ნიუტელწყაროში იყო თეატრალური კოლექტივი, რომელსაც რეჟისორობდა ადგილობრივი მცხოვრები მიმა მენთეაშვილი, რომელიც მეორე მსოფლიო ომში გაინვიეს და აღარც დაბრუნებულა.

1944 წლის ივნისის თვეში ნიუტელწყაროში შეიქმნა სახელმწიფო ქართული თეატრი. თეატრს ხელმძღვანელობდა რეჟისორი აკაკი ინჯია. 1944 წლის 15 ოქტომბერს, მაშინ, როდესაც, ჯერ კიდევ ომი მიმდინარეობდა, ნიუტელწყაროში თეატრის პირველი სეზონი გაიხსნა. დაიდგა

ალექსანდრე ყაზბეგის „არსენა“, სადაც ნენოს როლი რაია ლაპიაშვილმა შეასრულა. პირველ როლს სხვა როლებიც მოჰყვა. ნიუტელწყაროს სახალხო თეატრმა 1944 წლიდან 1947 წლამდე დადგა 13 სპექტაკლი, სადაც ქალბატონმა რაიამ ყველა სპექტაკლში მიიღო მონაწილეობა.

1946 წლის იანვარში ნიუტელწყაროს თეატრმა აჩვენა ავექსენტიცაგარელის პიესა „ხანუმა“, სადაც რ. ლაპიაშვილმა შეასრულა კინტოს როლი.

შემდეგ, ცოტა მოგვიანებით, 1962-63 წლებში ის იწყებს მუშაობას რუსთავის სახალხო თეატრში, 90-იან წლებში რუსთავის საბავშვო თეატრშია, შემდეგ კი თოჯინების თეატრში. რაია ლაპიაშვილის შემოქმედებაზე და მის აქტიურ ცხოვრებაზე წერდნენ საგაზეთო სტატიებში, როგორც ნიუტელწყაროს რაიონული გაზეთი „ახალი შირაქი“, ასევე ქ. რუსთავის „სოციალისტური რუსთავი“ და „მეტალურგი“. რუსთავის მეტალურგთა კულტურის სახლის ქართულმა მოამზადა და რუსთაველ მაცურებელს 1965 წელს უჩვენა ნ. ნაკაშიძის „ვინ არის დამნაშავე“. ამ პიესამ დიდი მონონება დაიმ

სახურა. 1964 წლის დეკემბერში რუსთავის მეტალურგთა კულტურის სასახლესთან არსებული თოჯინების თეატრმა დად

ე. ჩერნიაკი და გილოდი) ახალი დადგმა „გიული და თაზოლანი“. მთავარი როლი-გიული, განასახიერა რაია ლაპიაშვილმა-კაცადისამ.

არავინ არ იცის, რა გზას აირჩევდა რაია ლაპიაშვილი, ან როგორ წარიმართებოდა მისი მომავალი ცხოვრების გზა, ნიუტელწყაროში დრამატული თეატრი რომ არ დაარსებულყო.

ქალბატონი რაია შემოქმედებითი პასუხისმგებლობის გრძობით ეკიდებოდა ყველა როლის შესრულებას, თავისი შესრულებული ყველა გმირი „საკუთარ შვილად“ მიაჩნდა.

მსახიობი ქალბატონი დავილდოებულა სიგელით ქალაქ რუსთავის კულტურის განყოფილების მიერ საბავშვო სახელმწიფო თეატრში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისთვის. აგრეთვე რუსთავის კულტურის, სპორტის და ტურიზმის მუშაკთა დამოუკიდებელი პროფკავშირის საქალაქო კომიტეტის მიერ დაბადებიდან 80 და სასცენო მოღვაწეობის სამოცი წლისთავთან დაკავშირებით და ქ. რუსთავის

ათეული წლის მანძილზე განუული თავდაუზოგავი შრომისათვის.

ქალბატონი რაია ერთნაირი სიყვარულით და ერთგულებით ასრულებდა, როგორც კაპრიზი, ფუფუნების მოყვარული ქალის, ასევე ნაზი, სათუთი მანდილოსნის როლს.

ცალკეა აღსანიშნავი სალიხეს როლი მისი შესრულებით. გლეხის ქალი სალიხე შურიანი, გულბოროტი და მეტად ნონორაქია, რომელმაც აღარ იცის, საიდან იშოვოს ფული, სიმდიდრე. ამიტომ იყო, რომ შვილიც კი „სამოვარზე“ გაგზავნა. რუსთაველ მაცურებელს დიდხანს ემასხოვრება რაია ლაპიაშვილის მიერ შექმნილი სალიხეს შთამბეჭდავი სახე.

მშვენიერი ქალბატონი რაია ლაპიაშვილი-კაცადი, იყო შესანიშნავი ადამიანი, რომელიც უანგარო, მუხლჩაუხრელი შრომით და რუდუნებით ემსახურებოდა თავის ხალხს, საქართველოს, გაუსაძლისი ყოფისა და სიღუბნის მიუხედავად, იგი ყოველთვის მხარში ედგა თეატრალურ საზოგადოებას.

მან დატოვა შესანიშნავი, თბილი, ლამაზი ოჯახი. მისი ერთადერთი ვაჟი გივი კაცადი ერთგული, კარგი მეუღლე და შესანიშნავი შვილების მამაა. მას ჰყავს გულისხმიერი, სათნო მეუღლე მარინა გოგილაშვილი, ორი ქალიშვილი-ია და ეკა. ია დაოჯახებულია, ჰყავს საუკეთესო მეუღლე დავით ჩირიკაშვილი და პანია, ლამაზი გოგონა ანა.

მართალია, ქალბატონი რაია დღეს ცოცხალი აღარ არის, მაგრამ მან წარუშლელი კვალი დატოვა თავისი ნაყოფიერი შემოქმედებით და კარგი ადამიანობით.

თამარ ჯავახვილი, მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის თანამშრომელი.

გა აზერბაიჯანული ზღაპრების მოტივზე დანერილი (ავტორები სახელმწიფო საბავშვო თეატრის კოლექტივის სახელით ექვსი

ბთხოვთ, ჰერები გვიწოდოთ!

(მეოთხე გვერდიდან)

ერთი მხრივ გალექებისა და გამაჰმადიანების, ხოლო მეორე მხრივ-ალაზან გამომღა კახეთში გადმო-სახლების გამო (ასე წარმოიშვა დედოფლისწყაროში ალაზნის პირას მდებარე სოფელი „სამთაწყარო“).

გამაჰმადიანებულ ქართველ ჰერებს უწოდებდნენ „იანგილოებს“, რაც თურქულად ნიშნავდა „ახალს - ახლად მორჯულეებს“. აქედან გამომდინარე „ინგილო“ არა ეთნიკური, არამედ სოციალური შინაარსის ცნებაა, ე.ი. „ინგილო“ როგორც ერი, არ არებობს, ინგილოები ჰერელები არიან.

XVIII საუკუნის მეორე ნახევარში ერეკლე II ბევრს ცდილობდა, რომ აღმოსავლეთი კახეთი საქართველოსათვის დაებრუნებინა, მაგრამ ამაოდ.

1803 წელს 12 მარტს რუს-ქართველთა ერთობლივი ჯარით, რომელსაც ციცინაოვი (კავკასიის მთავარმართებელი) სარდლობდა, ჭარ-ბელაქნის შემოერთებისათვის დაიწყო ბრძოლა, რაც მათივე გამარჯვებით დამთავრდა, საინგილო გაერთიანებული იქნა ჭარ-ბელაქნის სამხედრო ოლქში, ხოლო 1860 წლიდან ზაქათლის ოლქში, რომელიც თბილისის გუბერნიამ შედიოდა.

1918 წლის 26 მაისს, ამიერკავკასიის ფედერაციის დაშლის შე-

მდეგ, საქართველომ დამოუკიდებლობა გამოაცხადა.

1920 წლის 7 მაისს, მოსკოვში ხელი მოეწერა რუსეთსა და საქართველოს შორის საზავო ხელშეკრულებას, რომლითაც რუსეთმა ოფიციალურად აღიარა ზაქათლის ოლქი საქართველოს შემადგენლობაში. ხელშეკრულების მე-4 მუხლში ვკითხულობთ: „რუსეთი ვალდებულია, შექველად ცნოს საქართველოს შემადგენლობაში ზაქათლის ოლქი“.

1921 წლის 21 თებერვალს მიღებულ „საქართველოს კონსტიტუციაში“ უკვე ერთმნიშვნელოვნად იყო მითითებული, რომ ზაქათლის ოლქი წარმოადგენდა საქართველოს განუყოფელ ნაწილს და მას ადგილობრივ საქმეებში ავტონომიური მმართველობის უფლება ენიჭებოდა.

რამდენიმე თვეში ვითარება კარდინალურად შეიცვალა, ისევ და ისევ „ზემოდან დანოლით“. საქმე ის არის, რომ ამ დროს რკპ (ბ) ცკ-ის კავკასიის ბიუროს სხდომას ესწრებოდნენ მოსკოვიდან ახლადჩამოსული იოსებ სტალინი, სწორედ ორჯონიკიძისა და სტალინის შორის შეთანხმების შედეგად საბოლოოდ გადაწყდა საქართველოს დირექტორ კუთხის-ჰერეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთის ნაწილის საინგილოს აზერბაიჯანისადმი გადაცემა. მოგვიანებით, 1921 წლის 15 ნოემბერს ეს თავსმოხვეული შეთანხმება დაამტკიცა ბუდუ მდივანისა და მუხტარ გაჯიევის ხელმოწერამ.

უნდა აღინიშნოს, რომ სა-

ქართველოში დღესაც ქართველთა ერთი ნაწილი არ იცნობს საინგილოს, არ იცის ინგილოთა წარსული და ახლანდელი ცხოვრების პირობები, ზოგიერთი მათგანი მაჰმადიანი ინგილოებს „თათრებს“ უწოდებს, რაც ინგილოთა სამართლიან გულისწყურმას ინგვეს. საინგილოს ქართველთა გამაჰმადიანება მათი სურვილით არ მომხდარა და იძულებით რელიგიის გამოცვლით კი ეროვნება არ იცვლებოდა.

* * *

რამდენიმე თვის წინ, როცა სამთაწყაროში მუსლიმებსა და ქრისტიანებს შორის პროვოკაციულად დაიბადა სიტუაცია, ჩვენს გაზეთში ამ მოვლენებთან დაკავშირებული რეპორტაჟები იბეჭდებოდა, სადაც ხშირად ვიყენებდით ტერმინს „ინგილოები“. ერთხელაც რედაქციაში სატელეფონო ზარი გაისმა და სამთაწყაროდან მოქალაქემ გვთხოვა: ნუ მოგვიხსენიებთ ინგილოებად, ჩვენ ჰერელები ვართ, სისხლით, ხორციით და რწმენით ქართველები. ჩვენ ვცდილობთ, გავითვალისწინოთ მათი სამართლიანი მოთხოვნა.

ძვირფასო მკითხველებო, ვიმედოვნებთ, თქვენთვისაც საინ-

გივის ღვთისმშობლის ტაძარი

ტერესო იქნება ეს ისტორია. რაც შეეხება დღევანდელს, არც დღეს არიან დალხინებულნი ჰერელები. თანდათან მცირდება ქართული სკოლების რიცხვი. მათ აკლიათ ქართული წიგნები, ურნალ-გაზეთები. წინგადადგმული ნაბიჯია ჰერეთის ეპარქიის შექმნა, მაგრამ იქ ეპისკოპოსის დანიშვნა დღემდე გაჭიანურებულია. ვფიქრობ, უფრო მეტი ყურადღება საჭირო სახელმწიფოებრივ დონეზე, რათა არ დაიჩაგრონ სხვა ქვეყნის მურევობაში მცხოვრები ჩვენი პერეული ძმები.

ნაირა გორაშვილი

ზაქათალა

ძალადობის კიდევ ერთი შემთხვევა

ძალადობა ჩვენს ქვეყანაში საკმაოდ გახშირდა. ამის მიზეზებზე ბევრს საუბრობენ ფსიქოლოგები, საზოგადოების სხვადასხვა ფენის წარმომადგენლები, თუმცა, ეს მსჯელობა შედეგზე ვერჯერობით არ აისახება. ამის დასტური რამდენიმე დღის წინ ჩვენს რაიონში დაფიქსირებული მოვლენა გახლავთ. ქმარმა 31 წლის შვიდი თვის ორსულ მებავს დაიჭრა, რომ ძალადობის და ბავშვის სიცოცხლე ბუნებურად დარჩენილი. 27 ოქტომბერს დედოფლისწყაროს საავადმყოფოში იასა აბესაძე სასწრაფო სამედიცინო სამსახურის მიერ იქნა შემოყვანილი. მას სხეულზე მრავლობითი დაჟეჟილობა, ხელის მოტეხილობა და ტვინის შერყევა დაუფიქსირდა. მოგვიანებით ექიმებმა გაარკვეეს, რომ 7 თვის ორსული იასა მებავს, არბოშის მკვიდრის - შალვა ჯალიაშვილის მიერ იყო ნაცემი. მას საკუთარმა მებავს ხის სკამი თავში რამდენჯერმე დაარტყა, რეზინის ჩექმის გადანაჭერი სახეში შემოსცხო და ორჯერ ძლიერი სილა გაარტყა, რის შემდეგაც მას ცხვირ-პირიდან და შუბლიდან სისხლი წასკდა. შემთხვევას იასას 13 წლის გოგონაც შეესწრო, რომელიც მამას დაჟინებით სთხოვდა, რომ მისი

დედისთვის არ ეცემა, მაგრამ ამოდ... ფაქტი, რაღა თქმა უნდა, საზარელი და შოკისმომგვრელია, მაგრამ ჩვენს მიერ ნანახმა მოლოდინს გადააჭარბა.

„კაკაბეთიდან ვარ, 15 წლის გავთხოვდი სოფელ ბოდბეში, ქმარი მოძალადე იყო, უხასიათო, გამუდმებით მშობლებს ეჩხუბებოდა, მასთან ორი გოგონა მყავდა, ერთხელაც ჩემმა ქმარმა მშობლები ისე სცემდა, რომ საკუთარი დედა შემოაკვდა, ჩემი შვილები ისეთ საშინელებას უყურებდნენ, ვეღარ გავუძელი და წამოვედი, შემეშვა, არც არაფერი დაუშავებია წამოსვლის შემდეგ ჩემთვის, მას მერე მშობლებთან ვცხოვრობდი კაკაბეთში და ორ შვილს ვზრდიდი, 7 წლის წინ გარბევი გასაქმდნენ ჩემი მეორე ქმარი, თავად არბოშისკენ წაი, მაგრამ სახლი არ ჰქონდა, იძულებული ვიყავი ხშირად დედასთან ვყოფილიყავი, ჩემს სახლში ჩემებთან ხელი არ დაუკარებია. სხვადასხვა ფერმაში მწყემსად მუშაობდა, ფულსაც მიგზავნიდა, მაგრამ სიტყვიერი შეურაცხყოფები და სახეში გარტყმა არც აქ დამკლებია, როცა სვამდა, უკონტროლო ხდებოდა. სამი წელია, მასთან ერთად ფერმაში ვცხოვრობ, ახლახანს ფერმა შეიცვალა, ბარგი გადატანილი არც გვქონდა, მე-

ზობელ ფერმაში ცოლ-ქმარმა მიგვიპატიჟა. იმ ღამეს იქ დალიეს, გვთხოვეს, სანოლიც არ გაქვთ, ნუ წახვალთ და აქ დარჩითო, ქმარმაც იგივე მოითხოვა. ოთახში, სადაც შეგვიშვეს, ერთი სანოლი იდგა. ქმარმა რომ მითხრა, დაწეო, ვუთხარი, ერთ სანოლი შენ, ბავშვი(13 წლის გოგონა) და მე როგორ დავეტყვი, შენ დაწე და ჩვენ სკამზე ვიქნებით- მეთქი. ამის თქმა და სკამისთვის ხელის წამოვლება ერთი იყო, სკამი თავში რამდენჯერმე დამარტყა, თავი რომ მეტკინა და ხელი დავიფარე, ხელიც მომტყდა, ბოლოს რეზინის ჩექმის მონაჭერი გამარტყა სახეში ორჯერ მაგრად. მასპინძლები ხმაურზე შემოვივინდნენ, მაგრამ არცერთი არ მომეშველა- ხელიც არ გაუტოკებიათ, არც დაუყვირიათ, რას შერებო. ახლაც მებრახება, რომ არ დამეხმარნენ, არ დაუშალეს, მხოლოდ ჩემი 13 წლის გოგონა უძახდა, დედას ნუ სცემო და მასაც ისე დაუღრიალა, რომ შევიწინა და გაჩუმდა. ბოლოს თვითონვე გაჩერდა, თორემ, რომ არ გაჩერებულიყო, არ ვიცი, რა მომივიდოდა. მერე იმ ქალს უთხრა, სანოლი ჩანწინე თბილად, პირი მიზანე და მიხედო, მე კი დამავალდებულა, პოლიცია თუ მოვა, უთხარი, კიბეზე დავგორდიო. მე, რა თქმა უნდა, აღარ ვაპირებ დაფარვას, ეს პირველი შემთხვევა არ იყო, უკვე მერამდენედ მცემა. პირველად რუსთაველი მოხდა ამგვარი შემთხვევა, მეზობლებმა გამოიძახეს პოლიცია და მამი გაქცევა მოახერხა. მასთან ცხოვრებას აღარ ვაპირებ, როგორმე უნდა გადავიტანო ეს მიძიმე დღეები და ფეხზე დადგომა შევძლო, მაგრამ როგორ გავართმევ თავს პატარა ბავშვის გაზრდას, ამაზე ფიქრი უკვე მიჭირს, იმედა, ადგილობრივი ხელმძღვანელობა ბინით მაინც დამეხმარება, ბინა რომ მექნება, ვიმორჩილებ, სულაც სახლებს და ეზოებს დავუღალავებ ხალხს და როგორმე დავიკრჩინ თავს!“ - აცხადებს დაზარალებული იასა აბესაძე.

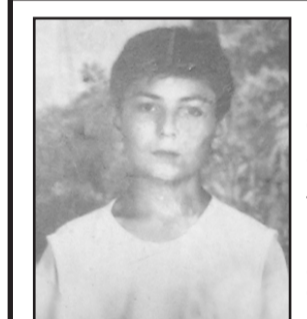
„პაციენტი შემოვიდა მძიმე ტრავმული მდგომარეობით, აღენიშნებოდა სხეულის ზოგადი დაჟეჟილობა, თავის ტვინის შერყევა და მარჯვენა ზედა კიდურის მორჩის მოტეხილობა, უკვე მესამე დღეა ასევე იმყოფება და მისხარია, რომ მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობა მკურნალობის ექვემდებარება, მოგეხსენებათ, ის ორსული გახლავთ და ამიტომ გასინჯული იქნა ასევე გინეკოლოგის მიერაც. გაირკვა, რომ ბავშვის მდგომარეობა სტაბილური და ნორმალურია. ცხადია, ის რაც მოხდა, გახლავთ ძალადობის ძალიან მძიმე ფორმა, რაც დასაგმობია. ის ბუნებურად დარჩენილი.“ - განაცხადა ჩვენთან ნევროპათოლოგმა ეკა გონაშვილმა.

რაც შეეხება მოძალადე შალვა ჯალიაშვილს, ის მომხდარი ფაქტიდან მალე, იმავე დღეს დედოფლისწყაროს პოლიციის თანამშრომლებმა ცხელ კვალზე ოჯახური ძალადობის მუხლით და სხვა ადამიანის ჯანმრთელობისთვის განზრახ ზიანის მიყენების მუხლით დააკავეს. როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროს კახეთის სამმართველოს პრესსამსახურმა შორენა ჯახუამ „შირაქთან“ კომენტარში აღნიშნა - „აღნიშნული პიროვნება, შალვა ჯალიაშვილი ამჟამად ოჯახური ძალადობის მუხლითაა დაკავებული, მას უკვე ალკოჰოლის ღონისძიებით წინასწარი პაციენტობა შეეფარდა. მისასალმებელია ის, რომ კანონი ამუშავდა და ამჯერად ძალადობის ეს შემთხვევა სამართალდამცველების მიერ აღიკვეთა და დასჯადი გახდა, რაც ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის კლასიკური და წინადადგმული ნაბიჯია. ამ დროისათვის დაზარალებული ძალადობის მსხვერპლი იასა აბესაძე-ჯალიაშვილი დედოფლისწყაროს საავადმყოფოში რჩება, სადაც მას მცირეწლოვანი შვილი ადგას თავზე. იასა მებავსთან შერიგებას კატეგორიულად გამორიცხავს და მართო ცხოვრებას აპირებს.

იმედს ვიტოვებთ, ჩვენი ხელმძღვანელობა ამ საკითხით დაინტერესებას გამოხატავს, უპირველეს ყოვლისა, იასას, რომელსაც წასასვლელი არსად აქვს, ბინის ქირით უზრუნველყოფს. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ქალბატონი ორსულადაა და მას საზოგადოების მხრიდან არათუ ტალახის სროლა, არამედ, როგორც მორალური, ასევე ფსიქოლოგიური თანადგომაც სასიცოცხლოდ ესაჭიროება.

ლალი მხრიშვილი

კახა ჩოქური

ჩემო საყვარელო, ჩემო მოურჩენელო ტკივილო, ჩემო ძვირფასო შვილო კახა, მოვიდა შენი დაბადების დღე-1 ნოემბერი. ოცდამეერთედ ვხვდებით შენს დაბადების დღეს უშენოდ. 37 წლის უნდა გამხდარიყავი, შვილო. ვაი, რა ძნელია უშენობა, შენ ხომ ჩემთვის და შენი დებისთვის საფიცარი იყავი, მამისთვის ოჯახის იმედი და გვარის გამგრძელებელი. როგორ ერთ წუთში დამთავრდა ყველაფერი, როგორ დაიფრფულა ჩემი გული და მიკვირს, რომ შევძელი შენს გარეშე ამდენხანს სიცოცხლე, ყველაფერი ღმერთის ნებაა, მართლაც. შენი დები და დისშვილები ყოველთვის მოდიან შენს საფლავთან, სანთლებით და ცრემლებით გილოცავენ დაბადების დღეს. შენთვის უცნობი ძმა ხვთისო, უკვე დიდი ბიჭია. ის გვიდგას გვერდით და გვანუგუმებს. ხშირად გახსენებთ და ვუსხნით, თუ როგორი უკეთესობილესი იყავი არამარტო ჩვენთვის, არამედ ყველასთვის. ამიტომ არამარტო ქვემო ქედელი, არამედ არხილოსკალოელი კლასელებიც ჩამოდიან შენს საფლავზე და ანთებენ წმინდა სანთლებს, რისთვისაც დიდ მადლობას ვუხდით მათ. კიდევ და კიდევ გილოცავთ დაბადების დღეს, მჯერა რომ მარადიული ნათელი მოეფინება შენს ღამაზე სულს, ჩემო კახა.

დედა ლილი კობახიძე;
მამა რეზო ჩოქური; დები: შორენა და ანა;
ძმა ნათიანი; დისშვილები, ბიძაშვილები.

მისა შარმაზანაშვილი

მინდა მოგილოცო დაბადების დღე, ჩემო სიხარულო. 23 ნოემბერს 38 წელი უნდა შეგსრულებოდა. მეცხრე წელია, რაც უშენოდ აღვნიშნავთ ამ დღეს. სიტყვებით ვერ გამოვხატავ, რა ძნელი ყოფილა.

ჩვენი შვილები - თორნიკე და ლელა, გაიზარდნენ, დარდობენ და განიცდიან უშენობას. ცდილობენ, არ მაგრძობინონ თავიანთი ტკივილი.

თორნიკე ჯარში წავიდა, დიდი კაცია, გამოუთქმელი, გულწაბრობილი, ნაღვლიანი. წასვლისას თქვა: რას არ მიცემდი, ოღონდ ერთხელ მაინც კიდევ დავლაპარაკებოდი ან შევხებოდი მამასო. (ტირადა).

კარგი და ძლიერი შვილები გყავს, იამაყებდი მათით. მხარში მიდგანან ჩვენები - ჩემი და ხათო, დედა, ძმა ვასიკო, შენი ბიძაშვილი მისა, შენი კლასელი ვია, დედაშენი და მამაშენი.

არ ვიცი, მათ გარეშე რა შევქვებოდა.

ბოლოს იმას გთხოვ, მაიდან ილოცე ჩვენი შვილებისთვის. ჩვენ კი მოვალთ და სანთლებს დავანთებთ, ვილოცებთ შენთვის, ნათელში ყოფილიყავი.

შენი მებავსე მამა;
შვილები: თორნიკე და ლელა შარმაზანაშვილები.

რამაზ ცაიტიშვილი

ჩემო პირველო სიხარულო, რამაზ! ოხ, რა ძნელია შენი უბედური დედისთვის, ის უდიდესი მწუხარება, რომელიც შენ დატოვე. უკურნებელ სენთან ერთწლიანი ბრძოლის შემდეგ, 2013 წლის 31 ოქტომბერს, 40 წლის ასაკში, ნადრევად გაქრა შენი ღამაზი სიცოცხლე. უშენოდ გაილია ერთი წელი, მოურჩენელი ტკივილით, დარდით, ცრემლით და მწუხარებით. შენი უბედური დედა-მამისთვის ვაი, რომ ვერაფერს ვერაფერი შეავსებს შენს მიერ დატოვებულ სიცარიელეს.

დედა მოგიკვდეს, უღმობელი გამოდგა ეს წუთისოფელი შენთვის და ჩემთვის, შვილო. ყველგან მელანდები, სულ გელოდები. გაუსადღისი ხდება ყოველი გათენებული დღე უშენოდ. სიცარიელეა ჩემს გულში. რამაზ, შვილო, ამბობენ დრო მკურნალიაო, არ დაიჯერო.

ენით აუნერულია ტკივილი, რომელიც შენმა წასვლამ დამიტოვა. ასეთი დიდი ტკივილი ადამიანს აღუმებს და ძნელია სიტყვებს თავი მოუყარო. ძნელია, ხელში კალამი აიღო და შვილზე გარდასულ დროში წერო!

ყოველთვის მოდიან შენს საფლავზე შენი ობოლი ცოლ-შვილი. გინთებენ წმინდა სანთლებს და ღმერთს შესთხოვენ, რომ თავისი მადლით ფარავდეს შენს ღამაზე სულს. ლიზი თავისი პანანინა თითებით ანთებულ სანთელს ევედრება, ჩემს მამიკოს ცაში ვერ ვწვდებით, ღმერთო წამალი შენ მიანდოე.

მენატრები უსაზღვროდ, ტკივილამდე მენატრები, შვილო. ვლოცულობ, რომ სიხარად გნახო და მოგეფერო.

იძინე მშვიდად, ნათელი გედგას მარადის. ჩვენმა დანთებულმა სანთლებმა გაგინათოს მარადიული სასუფეველი.

შენი თვალცრემლიანი ღებ-მამა.

დედოფლისწყაროს სააქციო საზოგადოება „არწივის ხეობის“ თანამშრომლები თანაგრძობას უცხადებენ ზაურ და ეკა ლორაშვილებს სიძის და მებავსის ილია გომილაშვილის გარდაცვალების გამო.

ზვიად ჯავახიშვილი, დავით ალუღიშვილი, მამუკა სეფიაშვილი, გივი გიგაური, მიხეილ მანგოშვილი, დოდო ლომიძე, მაკა სულაშვილი, მაია ცისკარაული, ეკა მანგოშვილი, ვია ჭინჭარაული, კახა ბაცაცაშვილი, გიორგი მანგოშვილი, რამაზ ზურაშვილი, აკაკი ნატროშვილი სამხიმარს უცხადებენ დალი თედევას დეიდაშვილის ილია გომილაშვილის ტრაგიკულად გარდაცვალების გამო.

ილია გომილაშვილის ტრაგიკულად გარდაცვალების გამო.

რა ხდება, როცა წყალს უზომოზე სვამთ?

იაპონელებს ერთი კარგი ჩვევა აქვთ, გაღვიძებისთანავე წყალს სვამენ. მრავალმა მეცნიერულმა კვლევამ დაამტკიცა, რომ ცარიელ კუჭზე წყლის მიღება ეხმარება უამრავი დაავადების მკურნალობას. ეს დაავადებებია: თავის ტკივილი, სახსრებში მტვრევის შეგრძნება, კოლიტი, დიარეა, გულსისხლძარღვთა დაავადებები, თირკმლის დაავადებები, ბრონქიტი, ასთმა, ტუბერკულოზი, სისხლში ქოლესტერინი, ჰიპერტონია, ყელ-ყურ-ცხვირის დაავადებები, ეპილეფსია, მენინგიტი, დიაბეტი, თვალის ყველანაირი დაავადება.

მკურნალობის მეთოდი: **უზომოზე, სანამ კბილებს გაიხეხავთ, დალიეთ 4 ჭიქა წყალი . 160 მლ-იანი ჭიქით. სულ 640 მლ.** გაიხეხეთ კბილები 45 წუთის განმავლობაში არაფერი არ დალიოთ და არ მიიღოთ საკვები ჭამეთ ნორმალურად. საუზმის, სადილის და ვახშმის შემდეგ 2 საათის განმავლობაში არ მიიღოთ სითხე.

თუ ხანშიშესულ, ან ავადმყოფ ადამიანს არ შეუძლია ერთბაშად ამდენი წყლის დაღვება, უნდა დაიწყოს იმდენით, რამდენსაც შეძლებს და ნელ-ნელა გაზარდოს რაოდენობა, სანამ არ მიადგენს საჭირო 640 მლ-ს

რამდენი ხანი გრძელდება მკურნალობა?
არტერიული წნევა - 30 დღე
გასტრიტი - 10 დღე
დიაბეტი - 30 დღე
ტუბერკულოზი - 90 დღე.

მათთვის, ვისაც არტრიტი აწუხებს, 3 დღის მერე ერთი კვირა უნდა დაისვენონ.

იდეალურ შემთხვევაში, სასურველია, წყლით მკურნალობა მთელი ცხოვრების მანძილზე გაგრძელდეს. ის არა მხოლოდ ავადმყოფებისთვისაა სასარგებლო, არამედ ჯანმრთელი ადამიანებისთვისაც. შედეგი გასაოცარია, ადამიანი იგრძნობს, როგორ ავსებს მთელი დღის განმავლობაში მის სხეულს წყლის ენერჯია.

ბასსოვლეთ, წყლით მკურნალობას არანაირი უპყ-შედეგი არ ახასიათებს.

ყურადღება!

„სამედიცინო ცენტრის“ ლაზერო-თერაპიის კაბინეტი თქვენ გაძლევთ საშუალებას იცხოვროთ ტკივილის გარეშე. მოზრდანი და ჩაიტარეთ სახსრების მკურნალობა მედიკამენტების გარეშე:

- ოსტეოპოროზი;
- პოდაგრა;
- ოსტეოართროზი;
- რადიკულიტი-იშიაზი;
- არტრიტი;
- სახსრების არტროზი;
- ხერხემლის მალთა შუათიქარი, არასაოპერაციო;
- კოქსართროზი;
- რევმატიზმი.

მისამართი: ფიროსმანის ქ. №18
 „სამედიცინო ცენტრი“, ქ. შირაქი მარინა ქორიძე.

☎ 593 14 01 88

„დედოფლისწყაროს საათი“

თოქ-შოუ „დედოფლისწყაროს საათის“ იმ მაყურებლების საყურადღებოდ, რომლებიც უფასო, უცხოური სატელევიზიო თეფშებით სარგებლობენ და გადაცემის მიღებას ვეღარ ახერხებენ, განვმარტავთ, რომ შესაძლოა, მანამდე თქვენ თვალყურს გვაღებებდით ბათუმის „ტელეარხი 25“-ის მეშვეობით. ეს არხი აჭარადან მაუნციებლობს და თავისუფალ დროს „ობიექტივის“ გადაცემების ტრანსლაციას ახორციელებს, დანარჩენ საათებში კი საეთერო ბადეს საკუთარი გადაცემებით ავსებს. ამიტომ, ამ პარამეტრებით „ობიექტივის“ ეთერი პერიოდულად ითიშება. ეს არხი კეთილ ნებას გამოთქვამს, რომ „ობიექტივის“ გადაცემები გაავრცელოს და ასე შეაფასოს თავისუფალი დრო, რის გამოც ჩვენ მოკლებულნი ვართ შესაძლებლობას, მათ გრაფიკში ჩავერიოთ. ამიტომ, ამ ეტაპზე ჩვენთვის უცნობია, როდის შეიძლება ჩართოს და როდის გაითიშოს „ობიექტივის“ გადაცემები. აქვე შეგახსენებთ, რომ 24 საათიან რეჟიმში „ობიექტივის“ გადაცემების მიღება შეუფერხებლად შეგიძლიათ ცალკე, მედია კავშირ „ობიექტივის“ საკუთარ არხზე. ასე რომ, მოძებნეთ „ობიექტივი“ და ნუ გველოდებით ბათუმის არხზე. ამისათვის უცხოურ, უფასო სატელევიზიო თეფშებზე სპეციალისტებს ხელახლა უნდა გაასწორობინოთ ჩვენი პარამეტრები.

ასევე შეგახსენებთ, რომ თვეში 10 ლარად, უპრობლემოდ მიიღებთ „ობიექტივი“-ს და კიდევ 19 ქართული არხის 24 საათიან მაუნციებლობას „მაგთი-სატის“ თეფშებით, ასევე სხვა ქართული ოპერატორების და საკაბელო ქსელების მეშვეობით. თბილისში და მის შემოგარენში გვიყურეთ თათხის ანტენებით და გვისმინეთ რადიო სიხშირეზე FM 105.1

ყოველ კვირას, 17:30 წუთზე თოქ შოუ „დედოფლისწყაროს საათი“ ილია მარტყოფლიშვილთან ერთად, თქვენთან შესახვედრად ემზადება. გადაცემის განმეორებითი ჩვენება ნახეთ იმავე ღამეს 00:30 საათზე.

კვირა 17:30

მოძებნეთ თანამგზავრზე:
 Astra 1G: აღმ. გრძედის 31.5, სიხშირე 11817 MHz, პოლარიზაცია V, სიჩქარე 27500, მოდულაცია - QPSK, შეცდომის კორექცია 3/4 სისტემა, ფორმატი DVB-S, MPEG4 და MAGTIsat-ის თეფშებზე

ქორწინების იძულება 2015 წლის აპრილიდან სისხლის სამართლის კოდექსით დასჯადი გახდება

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსს 1501 მუხლი „ქორწინების იძულება“ დაემატა. აღნიშნული მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა დაისჯება საზოგადოებისთვის სასარგებლო შრომით ვადით ორასიდან ოთხას საათამდე, ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე. ამასთან, ქორწინების (მათ შორის, არარეგისტრირებულის) იძულება ჩადენილი წინასწარი შეცნობით არასრულწლოვნის მიმართ, დასჯადი იქნება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე. როგორც საკანონმდებლო მაცნეში გამოქვეყნებულ კანონშია აღნიშნული, აღნიშნული მუხლი 2015 წლის 1 აპრილიდან ამოქმედდება.

მადლიერება

ვცხოვრობ დედოფლისწყაროს რაიონის სოფელ სამრეკლოში დედასთან - მია ნათელაძესთან ერთად. ჩემი ოჯახი არის სოციალურად გაჭირვებული. შემოსავალი მაქვს მხოლოდ დედის პენსია და დახმარება, ასევე საცხოვრებელი პირობები უკიდურესად მძიმე მაქვს. სახლიც ავარიულია. ჩემი მდგომარეობა ცნობილი გახდა არასამთავრობო ორგანიზაციის საათამდე, ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე. ამასთან, ქორწინების (მათ შორის, არარეგისტრირებულის) იძულება ჩადენილი წინასწარი შეცნობით არასრულწლოვნის მიმართ, დასჯადი იქნება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე. როგორც საკანონმდებლო მაცნეშია აღნიშნული, აღნიშნული მუხლი 2015 წლის 1 აპრილიდან ამოქმედდება.

მძღვანელი დავით ლეკაშვილი ასევე სხვა ბევრ გაჭირვებულ ოჯახსაც ეხმარება, რისთვისაც მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო მას და არასამთავრობო ორგანიზაცია „სათემო კავშირს“. მინდა, წარმატება ვუსურვო მათ თავიანთ საქმიანობაში, რომელიც ემსახურება ქველმოქმედებას.

პატივისცემით, ლარისა ნათელაძე.

ყურადღება!

თქვენ მოგემსახურებათ ტაქსი მარშრუტით დედოფლისწყარო-თბილისი. ტაქსი დედოფლისწყაროდან გავა დილის 6 საათიდან 7 საათამდე. ფასი 6 ლარი.

☎ 599 27 26 52; 574 04 42 92. გივი.

სიასლე!

რუსთაველის ქ. N4 (ავტოგასამართ სადგურ „სოკარის“ წინ) ფუნქციონირებს ზოო-ვეტ მარკეტი, სადაც შეგიძლიათ შეიძინოთ ყველა ჯგუფის ვეტ-პრეპარატები, ვაქცინები, ცხოველების და ფრინველების საკვები, საკვები დანამატები, თევზების საკვები, ცხოველების მოვლის საგნები დაბალ ფასებში. თქვენ მოგემსახურებთან კვალიფიციური სპეციალისტები. ზოო-ვეტ მარკეტს ესაჭიროება დამატებითი თანამშრომელი ვეტერინარული განათლებით.

☎ 599 26 80 28

იყიდება!

იყიდება კაპიტალური, ბელეტაჟზე სუფთა საცხოვრებელი სახლი, უზრუნველყოფილია წყლით, გაზით, ელექტროენერჯიით. სახლს აქვს ბოსტანი 15 მესაედი. საწყისი ფასი 16 000 დოლარი. მისამართი: სოფელი ხორნაბუჯი, ქიზიყის II-ე შესახვევი N25. მსურველებმა დარეკეთ

☎ 593 79 56 59, 593 79 20 47.

ამინდი

ორშაბათი 03.11 დღე ღამე	სამშაბათი 04.11 დღე ღამე	ოთხშაბათი 05.11 დღე ღამე	ხუთშაბათი 06.11 დღე ღამე	პარასკევი 07.11 დღე ღამე	შაბათი 08.11 დღე ღამე	კვირა 09.11 დღე ღამე
☀ 5° ☁ 1° ☁ 2° ☁ 0°	☀ 6° ☁ 2° ☀ 5° ☁ 3°	☀ 8° ☁ 6° ☀ 8° ☁ 3°	☁ 7° ☁ 5°			

გამომცემელი შპს „შირაქი“
 დირექტორი ინგა შიოლაშვილი
 რედაქტორი ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი
 წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებზე პასუხს ავებს ავტორი.

სარედაქციო კოლეგია: ლალი მახრიშვილი, ილია მარტყოფლიშვილი (ყურნალისტები); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მწერელი); ნათელა ბოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჯანაშვილი (ოფის-მწვეერი); მზია ქანდაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა).

გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს. „სამშობლოს“ სტამბაში.

რედაქციის მისამართი: ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)

რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.